

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی
معاونت علوم پزشکی

دبیرخانه کمیته تحول و تعالی روان شناسی بالینی و سلامت

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته: روان شناسی بالینی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب شورای برنامه ریزی دانشگاه آزاد اسلامی
مورخ نهم مهر ماه یکهزار و سیصد و نود و نه

و

چهل و پنجمین جلسه شورای تحول و تعالی روانشناسی بالینی و سلامت
مورخ شانزدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و نود و نه

بسمه تعالی

کمیته تحول و تعالی روانشناسی بالینی و سلامت در چهل و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۹۹/۵/۱۶ بعد از بررسی برنامه نهایی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی بالینی و با در نظر گرفتن برنامه های کلان دانشگاه آزاد اسلامی، سند اسلامی شدن دانشگاه، ارتقاء سطح مهارت‌های بالینی دانشجویان و فارغ التحصیلان رشته متناسب با تحولات و نیازهای به روز جامعه، برنامه آموزشی این دوره را در پنج فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرده و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی بالینی از تاریخ تصویب برای کلیه واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی دارای گرایش و مقطع، لازم‌الاجرا است.

۲- از تاریخ ابلاغ، کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه در واحدهای تحت امر دانشگاه آزاد اسلامی در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی بالینی منسوخ و واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی مطابق مقررات می‌توانند برنامه جدید را اجرا یا مطابق مقررات نسبت به دایر کردن این دوره اقدام نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس، استانداردهای برنامه و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی بالینی به انضمام مقررات ضمیمه در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته روان‌شناسی بالینی

تعریف رشته و مقطع مربوطه:

مقطع و نام رشته به زبان فارسی: کارشناسی ارشد ناپیوسته روان‌شناسی بالینی

مقطع و نام رشته به زبان انگلیسی: Clinical Psychology (M.Sc.)

تعریف رشته: روانشناسی بالینی به درک، پیش‌بینی و درمان ناهنجاری، ناتوانی و آشفتگی‌های شناختی، هیجانی و رفتاری کمک می‌کند و در گستره وسیعی از جمعیت‌های در جستجوی درمان کاربرد دارد. رشته روان‌شناسی بالینی شاخه‌ای از علم روان‌شناسی است که در چارچوب علوم بالینی به آموزش، پژوهش، تشخیص و روان‌درمانی (غیر از دارودرمانی) اختلال‌ها و مشکلات روان‌شناختی می‌پردازد.

هدف کلی رشته: این دوره براساس راهبرد بالینی استوار می‌باشد و دانشجویان در کنار اساتید در موقعیت‌های بالینی به آموزش و پژوهش خواهند پرداخت. اهداف فوق با برگزاری کلاس‌های آموزشی پویا با مشارکت فعال دانشجویان، برگزاری هفتگی ژورنال کلاب و سمینارهای دانشجویی علمی پژوهشی، بحث‌های گروهی منظم و هم‌چنین برگزاری دوره‌های منظم کارورزی در مراکز درمانی و خدمات روان‌شناسی بالینی تحقق می‌یابد. دانش‌آموختگان این رشته قادر خواهند بود با همکاری و نظارت استادان روان‌شناسی بالینی و روانپزشکی علاوه بر تشخیص و روان‌درمانی مشکلات و اختلال‌های روان‌شناختی، به آموزش و پژوهش در زمینه‌های فوق بپردازند. دانشجویان در پایان این دوره باید بتوانند با کسب آموزش اصولی در زمینه‌های زیر به ایفای نقش بپردازند.

- **خدماتی:** در نقش خدماتی، دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد این رشته می‌توانند به عنوان درمانگر ابتدا با برنامه‌ریزی اصولی به پیشگیری از اختلال‌های روانی در گروه‌های خاص و مردم جامعه به طور عام بپردازند و در نهایت در مراکز درمانی با همکاری و نظارت استادان روان‌شناسی بالینی و روان‌پزشکی با تشخیص‌گذاری اختلال‌های روانی در افراد مبتلا و درمان آن‌ها به شیوه روان‌درمانی (غیر از دارودرمانی) در راستای بهداشت روان جامعه گام بردارند.

- **آموزشی:** در نقش آموزشی، دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد این رشته می‌توانند به عنوان مدرس در کارگاه‌های علمی، مفاهیم روان‌شناسی بالینی را به صورت کاربردی آموزش دهند و با ارائه سمینارها و کنفرانس‌های علمی برای گروه‌های خاص و مردم جامعه به طور عام، در راستای بهداشت روان جامعه گام بردارند.

- **پژوهشی:** در نقش پژوهشی، دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد این رشته می‌توانند در گروه‌های پژوهشی مراکز و سازمان‌ها بعنوان پژوهشگر در چگونگی روند پژوهش از ابتدا تا پایان آن فعالیت داشته و با تهیه اصولی مقاله‌های علمی پژوهشی جدید و سخنرانی‌های علمی براساس مفاهیم نوین و به روز جهانی، گامی دیگر در راستای بهداشت روان جامعه بردارند.

با توجه به آنچه گفته شد، وظایف دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی بالینی به شرح ذیل خلاصه می‌شود:

- برنامه‌ریزی جهت پیشگیری از اختلال‌های روان‌شناختی

- تشخیص اختلال‌های روان

- روان‌درمانی مشکلات و اختلال‌های روان‌شناختی

- همکاری با مراکز پژوهشی در زمینه سلامت روان

- برگزاری کارگاه‌های آموزشی در جهت ارتقاء سلامت روان جامعه

در مجموع، هدف آموزش‌ها، رشد شخصیتی و کسب شایستگی حرفه‌ای و اجتماعی دانش‌آموخته است.

ارزش‌ها و باورها: بدون تردید علم روان‌شناسی به ویژه رشته روان‌شناسی بالینی در تمام زمینه‌ها رو به رشد و گسترش است. با توجه به چالش‌های روزافزون زندگی انسان بدیهی است مطلوب بودن برنامه آموزشی منوط به بررسی جامع و همه‌جانبه سیر تحولات روان‌شناسی بالینی و بهره‌گیری از پیشرفت‌های بدست آمده مبتنی بر نظریه‌های جامع و کاربردی بر پایه دانش محوری است که هدف آن دستیابی به زندگی سالم و بهبود کیفیت بهداشت روان انسان‌ها است. تاکید بر مبانی تفکر علمی و خلاق، اخلاق حرفه‌ای، آشنایی و کاربست با فرایند تشخیص و روان‌درمانی اختلال‌های روان‌شناختی از نکات اصلی و ارزشی این برنامه محسوب می‌شود که با تکیه بر آنها دانشجو قادر خواهد بود آموخته‌های خود را با توجه به ویژگی‌های فرهنگی و بومی بکار گیرد.

رسالت: تقویت مبانی آموزشی، پژوهشی و روان‌درمانی در رشته روان‌شناسی بالینی، تلاش همه‌جانبه به منظور ارتقاء پژوهش‌های بالینی و بومی، تقویت و بسط رشته روان‌شناسی بالینی در واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی، کمک به اشتغال‌زایی با هدف مرتفع شدن نیازهای روان‌شناختی گوناگون جامعه، کاهش مشکلات روان‌شناختی و ارتقاء کیفیت زندگی افراد، رسالت برنامه آموزشی رشته روان‌شناسی بالینی است.

چشم‌انداز: مهم‌ترین چشم‌انداز این برنامه آموزشی تربیت نیروهای کارآمد در حوزه‌های پیشگیری، تشخیص و روان‌درمانی اختلال‌ها و مشکلات روان‌شناختی است.

شرایط و نحوه پذیرش دانشجو در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته روانشناسی بالینی:

قبولی در آزمون ورودی مطابق ضوابط و مقررات دانشگاه آزاد اسلامی می باشد. دارندگان مدرک کارشناسی کلیه رشته‌های روانشناسی (کلیه گرایش‌ها)، مشاوره و راهنمایی، پرستاران و پزشکان عمومی، مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌توانند در این آزمون شرکت نمایند.

* مبنای آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرایب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، براساس دفترچه آزمون دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی خواهد بود.

فصل دوم

مشخصات برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روان‌شناسی بالینی

مشخصات دوره:

نام دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روان‌شناسی بالینی (M.Sc. Clinical Psychology)
طول دوره و ساختار آن: طول دوره به مدت ۳ سال و براساس آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشد.

نام دروس و تعداد واحدهای درسی

نوع واحد	تعداد واحد
اختصاصی اجباری	۲۸
اختصاصی اختیاری	۱
پایان‌نامه	۴
جمع کل	۳۳

توضیح ۱: در صورتی که مقررات تصریح شده و یا سیاست‌های کلان دانشگاه آزاد اسلامی، الزام ورود سایر رشته‌ها را به این رشته ایجاد کند، دانشجویان به طور قطع باید دروس ذیل را از مجموع دروس کارشناسی رشته روانشناسی اخذ و با حداقل نمره ۱۴ بگذرانند تا اجازه اخذ واحدهای دوره کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی را کسب نمایند.

توضیح ۲: در رابطه با دروس اعلام شده هیچگونه معادل سازی انجام و میسر نخواهد بود.

توضیح ۳: دانشجویان رشته‌های روانشناسی موظف‌اند، در صورت پایین بودن نمرات در برخی از درس‌ها، مطابق با قوانین مرتبط، علاوه بر تعداد واحدهای دوره با تشخیص گروه آموزشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، تمامی یا تعدادی از دروس جبرانی مرتبط را بگذرانند.

جدول دروس جبرانی برای رشته روان‌شناسی بالینی

نام درس	واحد	ساعت
۱ رشد ۱	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
۲ رشد ۲	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
۳ آسیب‌شناسی روانی ۱	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
۴ آسیب‌شناسی روانی ۲	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
۵ نظریه‌های شخصیت	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
۶ روانشناسی فیزیولوژیک	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
۷ انگیزش و هیجان	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
۸ روانشناسی سلامت	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
۹ اصول روانشناسی بالینی	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
۱۰ فنون مشاوره و روان‌درمانی	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
۱۱ آزمونهای روانی ۱	۲ واحد نظری	۳۴ ساعت
جمع	۲۲ واحد نظری	-

الف) دروس اختصاصی

نام درس	واحد			ساعت		
	تعداد	نظری	عملی	کارروزی	نظری	عملی
۱	۲	۲	-	-	۳۴	-
روشها و طرح های پژوهشی آزمایشی و کیفی						
۲	۲	۲	-	-	۳۴	-
آمار پیشرفته در روانشناسی بالینی						
۳	۲	۲	-	-	۳۴	-
نوروسایکولوژی بالینی (عصب روانشناسی)						
۴	۱	۱	-	-	۱۷	-
کلیات آسیب شناسی روانی						
۵	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
کارروزی (اینترنی) آسیب شناسی روانی						
۶	۲	۲	-	-	۳۴	-
نظریه های معاصر شخصیت و روان درمانی						
۷	۱	۱	-	-	۱۷	-
مصاحبه تشخیصی						
۸	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
کارروزی (اینترنی) مصاحبه تشخیصی						
۹	۲	۲	-	-	۳۴	-
ارزیابی بالینی ۱						
۱۰	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
کارروزی (اینترنی) ارزیابی بالینی ۱						
۱۱	۱	۱	-	-	۱۷	-
درمانهای فیزیکی و دارویی در اختلالات روانی						
۱۲	۱	۱	-	-	۱۷	-
اخلاق حرفه ای در روانشناسی بالینی						
۱۳	۲	۲	-	-	۳۴	-
ارزیابی بالینی ۲						
۱۴	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
کارروزی (اینترنی) ارزیابی بالینی ۲						
۱۵	۱	۱	-	-	۱۷	-
گروه درمانی						
۱۶	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
کارروزی (اینترنی) گروه درمانی						
۱۷	۲	۲	-	-	۳۴	-
خانواده درمانی						
۱۸	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
کارروزی (اینترنی) خانواده درمانی						
۱۹	۲	۲	-	-	۳۴	-
درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی						
۲۰	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
کارروزی (اینترنی) درمانهای رفتاری / شناختی / هیجانی						
۲۱	۱	۱	-	-	۱۷	-
مداخلات دینی / معنوی						
۲۲	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
کارروزی (اینترنی) مداخلات دینی / معنوی						
۲۳	۱	۱	-	-	۱۷	-
روان درمانی پویایی						
۲۴	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
ژورنال کلاب ۱						
۲۵	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
ژورنال کلاب ۲						
۲۶	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
گزارش موارد بالینی (اینترنی) ۱						
۲۷	۰/۲۵	-	-	۰/۲۵	-	۳۰
گزارش موارد بالینی (اینترنی) ۲						
۲۸	۲	-	-	۲	-	۲۴۰
کارروزی (اینترنی) بالینی*						
-	۲۸	۲۳	-	۵	۳۹۱	۶۰۰
جمع کل بدون احتساب پایان نامه						
۲۹	۴	-	-	-	-	-
پایان نامه						

* هر واحد کارروزی بالینی ۱۲۰ ساعت در نظر گرفته شده است.

مجموع واحد کارورزی در دوره کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، ۵ واحد (۶۰۰ ساعت) است که دو واحد آن (۲۴۰ ساعت) به صورت یکپارچه و باقی موارد براساس دروس تنظیم شده، ارائه می شود.

توضیح (۱): دانشجویان واحدهای کارورزی می توانند به عنوان observer در دوره های برگزار شده در کلینیکهای دارای مجوز از معاونت علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی یا مراکز مورد تأیید این معاونت نیز شرکت نمایند.

ب) دروس اختیاری

دانشجو موظف است، ۱ واحد از دروس ذیل را متناسب با موضوع پایان نامه، با موافقت استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.

عنوان درس	واحد	ساعت
درمانهای فراشناختی	۱ واحد نظری	۱۷ ساعت
مداخلات روانشناختی در سوء مصرف مواد	۱ واحد نظری	۱۷ ساعت
مداخلات روانشناختی در اختلال های جنسی	۱ واحد نظری	۱۷ ساعت
مبانی انسان شناسی اسلامی	۱ واحد نظری	۱۷ ساعت
مداخلات روانشناختی در بحران	۱ واحد نظری	۱۷ ساعت
جمع دروس اختیاری که دانشجو باید بگذراند	۱ واحد	۱۷ ساعت

*توضیح: در صورتیکه واحدهای دانشگاهی امکان برگزاری واحدهای اختیاری به شیوه توضیح داده شده را نداشته باشند، اولویت ارایه درس با واحد مداخلات روانشناختی در بحران خواهد بود.

جمع واحدهای مصوب	
۲۳	نظری
۵	کارورزی
۱	اختیاری
۴	پایان نامه
۳۳	جمع

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی بالینی

نام درس: روشها و طرح های پژوهشی آزمایشی و کیفی

Methods and Designs of Experimental and Qualitative Research

کد درس: ۰۱

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

دانشجو در انتهای این درس باید توانایی تهیه طرح پژوهشی در یکی از حیطه‌های روانشناسی بالینی و نقد و تحلیل پژوهش‌های موجود را داشته باشد.

رئوس مطالب:

در این درس دانشجو با روش‌های مطالعه کمی و کیفی آشنا شده و به عنوان نتیجه آموزش یک طرح پژوهشی کامل را تعریف خواهد نمود.

- پژوهش‌های کیفی
- پژوهش‌های کمی
- طرح‌های پس رویدادی آینده نگر و هم‌تاسازی
- طرح‌های پس رویدادی گذشته نگر مقطعی
- مطالعات case - control و ارزیابی مجزا
- مطالعات case - control گذشته نگر و آینده نگر
- طرح‌های مداخله‌ای و انواع آن
- تعیین حجم نمونه و روش‌های نمونه‌گیری

منابع:

- هومن، حیدرعلی. راهنمای عملی پژوهش کیفی.
- هومن، حیدرعلی. راهنمای عملی فراتحلیل در پژوهش علمی.
- بیابانگرد (سعدی پور)، اسماعیل. روش‌های تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی، جلد ۱ و ۲.
- کارل شپریس، ج. اسکات یانگ، مترجم: امیرحسین آشنا، میرسعید جعفری. روش تحقیق در مشاوره و روان‌درمانی (کمی، کیفی و آمیخته).
- گیلس، دیوید سی. مترجمان: روحیه بازرگان، هادی بهرامی احسان، سعیده بزازیان، غلامرضا صرامی فروشانی، مسلم پرتو، مهران فرهادی. روش تحقیق پیشرفته در روانشناسی.
- گال مردیت و همکاران، گال مردیت ترجمه احمدرضا نصر و همکاران. روش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی (جلد ۱ و ۲).

- وزیر، شهرام و همکاران. روش تدوین رساله و پایان نامه در روان شناسی و مشاوره، صلصالی، مهوش. روش‌های تحقیق کیفی.
- کوربین، جولیت کوربین، آنسلم، اشتراوس؛ ترجمه ناهید دهقان‌نیری و همکاران. اصول تحقیق کیفی (شیوه‌ها و رویه‌های توسعه‌گراند تئوری).
- سرمد، زهره؛ بازرگان، عباس؛ حجازی، الهه. روش‌های تحقیق در علوم رفتاری.
- حکیم‌زاده، فرزاد؛ عبدالملکی، جمال. پروپوزال‌نویسی در مطالعات کیفی و ترکیبی.
- بلیکی، نورمن. ترجمه حسن چاوشیان. طراحی پژوهش‌های اجتماعی.

- Barker, Chris; Elliott, Robert; Pistrang, Nancy . (2017). *Research methods in clinical psychology: an introduction for students and practitioners*. Wiley-Blackwell,
- David F. Marks and Lucy Yardely (the latest edition). *Research Methods for Clinical and Health Psychology* . Sage Publications
- Hersen & Black (the latest edition). *Research Method in Clinical Psychology*. New York: pergamon Press.
- Creswell, J. *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches, 4th edition*. Thousand Oaks, California: SAGE Publications, Inc.
- Brough, P. (2018). *Advanced Research Methods for Applied Psychology: Design, Analysis and Reporting*. Routledge.

نام درس: روشهای آماری پیشرفته در روانشناسی بالینی

Advanced Statistics in Clinical Psychology

کد درس: ۰۲

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

فراگیری استفاده از روشهای آماری پیشرفته در روانشناسی بالینی

رئوس مطالب:

استفاده از روشهای آماری رگرسیون دو متغیره و چند متغیره، تحلیل عاملی، تحلیل واریانس یک طرفه، دو طرفه و سه طرفه روشهای کدگذاری اطلاعات در مطالعات کیفی، تحلیل کوواریانس، مشخص سازی الگوها و کارکردها در اطلاعات کیفی طرحهای اندازه گیری های مکرر (Repeated measure)، اندازه اثر - آموزش روشهای آماری مختلف مبتنی بر استفاده از نرم افزار خواهد بود

منابع:

- دلاور، علی. آمار پیشرفته در روانشناسی (آخرین چاپ).
- هومن، حیدرعلی. مدل یابی معادلات ساختاری با کاربرد نرم افزار لیزرل.
- هومن، حیدرعلی. استنباط آماری در پژوهش رفتاری.
- هومن، حیدرعلی. تحلیل داده های چندمتغیری در پژوهش رفتاری.
- لارنس جی. گریم، پائول آر، یارنولد، ترجمه فرزاد و نجفی زند، خواندن و فهمیدن انواع آمار چندمتغیری.
- کرامر، دانکن، ترجمه حجت الله فراهانی و همکاران، تحلیل پیشرفته دادههای کمی در علوم رفتاری و اجتماعی.
- Howel, David C. (the latest edition). *Statistical Method for Psychology*. New York: Routledge.
- Dowdy S, Wearden 5. *Statistics for Research*. New York: Wiley, last edition
- Hirotsu, C. *Advanced Analysis of Variance*. John Wiley & Sons.
- Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation*. NJ: John Wiley & Sons, Inc.
- Brown, J. D. *Advanced Statistics For The Behavioral Sciences: A Computational Approach With R*. Springer.

نام درس: نوروسایکولوژی بالینی (عصب روانشناسی)

Clinical Neuropsychology (Neuropsychology)

کد درس ۰۳

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

فراگیری مبانی عصب شناختی رفتار، ارتباط مغز و رفتار، آشنایی با ساختار و کارکردهای عالی قشر مغز و اختلال‌های آن.

رئوس مطالب:

مبانی عصب شناختی رفتار، ساختمان مغز، رویکردهای تبیین عملکرد مغز، اصول کارکردی مغز و کارکردهای عالی شناختی مرتبط از قبیل گفتار و زبان، حافظه، حرکت، ادراک، تفکر، هیجان و علایم و نشانه‌های شناختی، عاطفی و رفتاری ناشی از آسیب مغزی، اصول ارزیابی نوروسایکولوژیک

- رویکردهای تبیین عملکرد مغز، ارتباط مغز و رفتار، ساختمان سیستم عصبی و کارکرد بخش‌های مغز با تاکید بر لوب‌ها و نیمکره‌های مغز، اصول کارکردی مغز، عملکردهای شناختی و نوروسایکولوژیک، آسیب مغزی و نقایص نوروسایکولوژیک مرتبط، رویکردهای ارزیابی نوروسایکولوژیک و آشنایی کلی با کاربرد آزمونهای لوریانبرسکا - هالستدریتان، تست‌های سرندی نوروسایکولوژیک.

منابع:

- معظمی، داود، مقدمات نوروسایکولوژی.

- پینل، جان. ترجمه مهرداد فیروزبخت، روان شناسی فیزیولوژیک.

- کالات، جیمز، ترجمه یحیی سیدمحمدی، روانشناسی فیزیولوژیک.

- خدایناهی، محمدکریم، روانشناسی فیزیولوژیک.

- Lezak, M.D., Howison, D.B., Loring, D.W. (the latest edition). *Neuropsychological assessment. USA: Oxford University Press.*
- Kolb, B. & Whishaw, I.Q. (the latest edition). *Introduction to brain and behavior. USA: Worth Publishers.*
- Kolb, B. & Whishaw, I.Q. (the latest edition). *Fundamentals of human neuropsychology. USA: Worth Publishers.*

کد درس ۴ +

پیش نیاز: -

نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

آشنایی با فرآیند پدیدآیی آسیب‌های روانشناختی در چرخه زندگی، تمایز بین رشد بهنجار و نابهنجار

رئوس مطالب:

- توصیف انسان؛ انسان مطلوب یا وضعیت مطلوب؛ تفاوت و شباهتهای وضعیت مطلوب با وضعیت موجود در اسلام
- تمایز بین رشد بهنجار و نابهنجار
- فرآیند شکل‌گیری خود (self) در طی رشد و تعامل فرد با محیط در شکل‌گیری ظرفیت‌های روانشناختی، آشنایی با مفهوم Resilience و عوامل دخیل در شکل‌گیری آن.
- آشنایی با مفهوم جدید رشد از دیدگاه Ethology
- تأثیر عوامل زیستی اولیه و عوامل روانشناختی در شکل‌گیری نابهنجاری
- زمینه‌های اساسی رشد نابهنجار
- تعامل نوزاد، کودک و مراقب
- ارزیابی اختلال‌های کودک
- بروز و شیوع اختلال‌های رفتاری کودک در مقاطع مختلف سنی
- ویژگی‌های عاطفی، شناختی، اجتماعی، اخلاقی، روانی - جنسی و اجتماعی مراحل کودکی، نوجوانی، میانسالی بزرگسالی و کهنسالی
- آسیب‌شناسی روانی در نگاه قرآن
- نقد و بررسی جایگاه حسد، تکبر، حرص، دنیاپرستی، کینه توزی، بخل، وسوسه و خودپرستی در آسیب‌شناسی روانی از منظر قرآن

منابع:

- روزنهان و سلیگمن، آسیب‌شناسی روانی، جلد ۱ و ۲ (آخرین چاپ).
- دیوید اچ بارلو و وینسنت مارک دیوراند، آسیب‌شناسی روانی (آخرین چاپ).
- وزیر، شهرام، لطفی کاشانی، فرح، آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان (آخرین چاپ).
- ابراهیمی، اسماء؛ نظری، علی محمد؛ حسنی، جعفر. آسیب‌شناسی روانی از منظر قرآن: تحلیل مضمون. فصلنامه اسلام و سلامت. دوره (۲)، شماره (۳).
- خسروپناه، عبدالحسین؛ سادات حسینی، اکرم السادات؛ رزاقی، نغمه. پیشنهاد الگوی حکمی - اجتهادی برای مطالعات بین رشته‌ای علوم سلامت و متون اسلامی. فصلنامه اسلام و سلامت. جلد (۴)، شماره (۱).

- Sadock, B.J. & Sadock V.A. (the latest edition). *Synopsis of Psychiatry*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Stanghellini, G., Broome, M., Fernandez, A. V., & Raballo, A. (Eds.). (2019). *The Oxford handbook of phenomenological psychopathology*. Oxford University Press, USA.
- Whitbourne, S. K., & Halgin, R. P. (2013). *Abnormal psychology: Clinical perspectives on psychological disorders*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Mash, Eric J. & Wolfe, David A. (the latest edition) *Abnormal Child Psychology*.

کد درس ۰۵+

هم نیاز: کلیات آسیب شناسی روانی

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

حضور در جلسه تشخیص جهت آشنایی با نحوه تشخیص اختلال‌های روانی، روشن سازی تابلوهای بالینی

رئوس مطالب:

- حضور در جلسه تشخیص و آشنایی با نحوه تشخیص اختلال‌های روانی، روشن سازی تابلوهای بالینی نظام‌های رایج طبقه بندی بیماری‌ها و اختلال‌های روانی و رفتاری
- فراگیری معیارهای بهنجاری و نابهنجاری در مکاتب و فرهنگ‌های گوناگون
- تابلوهای بالینی اختلال‌های روانی ناشی از عوامل روانشناختی، زیست شناختی و اجتماعی

منابع:

- روزنهان و سلیگمن، آسیب شناسی روانی، جلد ۱ و ۲ (آخرین چاپ).
- دیوید اچ بارلو و وینسنت مارک دیوراند، آسیب شناسی روانی، (آخرین چاپ).
- نیل و دیدیسون، آسیب شناسی روانی، (آخرین چاپ).
- وزیر، شهرام، لطفی، فرح کاشانی، آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان، (آخرین چاپ).
- Sadock, B.J. & Sadock V.A. (the latest edition). *Synopsis of Psychiatry*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Stanghellini, G., Broome, M., Fernandez, A. V., & Raballo, A. (Eds.). (2019). *The Oxford handbook of phenomenological psychopathology*. Oxford University Press, USA.
- Whitbourne, S. K., & Halgin, R. P. (2013). *Abnormal psychology: Clinical perspectives on psychological disorders*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Mash, Eric J. & Wolfe, David A. (the latest edition) *Abnormal Child Psychology*.

نام درس: نظریه‌های معاصر شخصیت و روان‌درمانی

Contemporary Theories of Personality and Psychotherapy

کد درس: ۰۶

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

آشنایی اجمالی دانشجویان با مکاتب، دیدگاه‌ها و نظریه‌های دانشمندان مختلف در ارتباط با موضوع روان‌درمانی

رئوس مطالب:

- تعریف و تاریخچه روان‌درمانی
- نظریه شخصیت و رویکرد روانکاوی
- نظریه شخصیت و رویکرد شناختی
- نظریه شخصیت و روان‌درمانی آدلری
- نظریه شخصیت و روان‌درمانی وجودی
- نظریه شخصیت و روان‌درمانی فردمدار
- نظریه شخصیت و روان‌درمانی گشتالتی
- نظریه شخصیت و روان‌درمانی رفتاری
- نظریه شخصیت و روان‌درمانی پست مدرن
- نظریه شخصیت و روان‌درمانی یکپارچه نگر
- شخصیت و روان‌درمانی از دیدگاه قرآن

منابع:

- جیمز پروچاسکا و جان نورکراس، نظریه‌های روان‌درمانی (نظام‌های روان‌درمانی) تحلیل میان‌نظری. (آخرین چاپ).
- کری، جرالده، نظریه و کاربردهای مشاوره و روان‌درمانی، (آخرین چاپ).
- دوان شولتز، سیدنی آلن شولتز، نظریه‌های شخصیت، (آخرین چاپ).
- جس فیست، کریگوری فیست، نظریه‌های شخصیت، (ویراست هشتم) (آخرین چاپ).
- شخصیت در اسلام و روانشناسی. فتاحی، راضیه (آخرین چاپ)
- احمدی، علی اصغر. روانشناسی شخصیت از دیدگاه اسلامی. (آخرین چاپ)
- علایی رحمانی، فاطمه؛ پاک‌نیت، خضر؛ غلامی نژاد، فهیمه. بررسی تطبیقی ساختار شخصیت و ابعاد آن از دیدگاه قرآن کریم و روانشناسی. دو فصلنامه مطالعات تطبیقی قرآن و حدیث. دوره (۹۷)، شماره (۱).

-Capuzzi, D., & Stauffer, M. D. (2017). *Counseling and psychotherapy: Theories and interventions*. John Wiley & Sons.

- Koffmann, A., & Walters, M. G. (2014). *Introduction to psychological theories and psychotherapy*. Oxford University Press.
- Barry, A, Farber , et al. *Secrets and lies in psychotherapy* (2019).

کد درس ۰۷

پیش نیاز: کلیات آسیب شناسی روانی

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

فراگیری دانش و کاربرد مهارت‌های مصاحبه تشخیصی در روانشناسی بالینی

رئوس مطالب:

فراگیری مهارت‌های مربوط به برقراری ارتباط با مراجع، چگونگی شروع و پایان جلسه مصاحبه، آشنایی با مهارت استفاده از شیوه‌های مصاحبه جهت کسب اطلاعات لازم و رسیدن به تشخیص بر اساس معیارهای تشخیصی بین المللی.

۱- مصاحبه بینش گرا و مصاحبه علامت گرا

۲- راهبردهای ایجاد رابطه

۳- راهبردهای کسب اطلاعات: تکنیک‌ها

۴- روش‌های ارزیابی وضعیت روانی

۵- آشنایی با علامت‌ها و نشانه‌های اختلال‌های روانی

۶- طبقه بندی اختلال‌های روانی

۷- تشخیص ۵ محوری

منابع:

- اوکهارت اوتمر، زیگلینده اوتمر، ترجمه مهدی نصر اصفهانی اصول مصاحبه بالینی بر مبنای DSM-5، (آخرین چاپ).

- جان سامرز فلنگن. هامایاک آوادیس یانس، مصاحبه بالینی.

- هامایاک آوادیس یانس، حسن هاشمی میناباد، داوود عرب قهستانی، راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی، انجمن روانپزشکی امریکا.

- کاپلان و سادوک، فرزین رضاعی، دوره ۳ جلدی خلاصه روانپزشکی بر اساس DSM-5.

- آبراهام، ام، ناسبوم، راهنمای عملی مصاحبه تشخیصی با استفاده از ملاکهای DSM-5.

-Sadock, B.J. & Sadock V.A. (the latest edition). *Synopsis of Psychiatry*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

کد درس ۰۸+

هم نیاز: مصاحبه تشخیصی

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

کاربرد مهارت‌های مصاحبه تشخیصی در روانشناسی بالینی

رئوس مطالب:

مشاهده مهارت‌های مربوط به برقراری ارتباط با مراجع، چگونگی شروع و پایان جلسه مصاحبه، آشنایی با مهارت استفاده از شیوه‌های مصاحبه جهت کسب اطلاعات لازم و رسیدن به تشخیص

۱- مشاهده راهبردهای ایجاد رابطه

۲- مشاهده راهبردهای کسب اطلاعات: تکنیک‌ها

۳- مشاهده روش‌های ارزیابی وضعیت روانی

۴- انجام ۳ مصاحبه تشخیصی زیر نظر استاد درس و تکمیل فرم ارزیابی راهبردهای ایجاد رابطه

منابع:

- اوکهارت اوتمر، زیگلینده اوتمر، ترجمه مهدی نصر اصفهانی، اصول مصاحبه بالینی براساس DSM-5، (آخرین چاپ).
- جان سامرز فلنگن، هامایاک آوادیس یانس، مصاحبه بالینی.
- هامایاک آوادیس یانس، حسن هاشمی میناباد، داوود عرب قهستانی، راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی، انجمن روانپزشکی امریکا.
- کاپلان و سادوک، فرزین رضاعی، دوره ۳ جلدی خلاصه روانپزشکی براساس DSM-5.
- آبراهام، ام، ناسبوم، راهنمای عملی مصاحبه تشخیصی با استفاده از ملاکهای DSM-5.

-Sadock, B.J. & Sadock V.A. (the latest edition). *Synopsis of Psychiatry*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

کد درس: ۰۹

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

فراگیری مبانی نظری و کاربرد آزمونهای شناختی، کسب مهارت در اجرا، کد گذاری و تفسیر آزمونهای شناختی و تهیه گزارش روانشناختی

رئوس مطالب:

یادگیری مبانی نظری و کادبری آزمونهای شناختی، موارد کاربرد و محدودیت آنها از نظر اجرا، نمره گذاری و تفسیر یادگیری ویژگی ها و نحوه اجرای آزمونهای هوش و کسلر بزرگسالان و کودکان، آزمون حافظه و کسلر (WMS- R)، تست بندر گشتالت، تست یادداری دیداری بنتون، تست ویسکانسین، تست مفهوم سازی ویگوتسکی، تست آدمک گودیناف، آزمون هوش ریون و تهیه گزارش روانشناختی (

منابع:

- مارنات، گری گرات، راهنمای سنجش روانی، جلد ۱ و ۲ (آخرین چاپ).
- فتحی آشتیانی، علی، آزمون های روان شناختی (جلد اول ارزشیابی شخصیت و سلامت روانی).
- راهنمای عملی (Manual) آزمونهای شناختی فوق الذکر

-Kaplan, R.M. & Saquza, D.P. (the latest edition). *Psychological testing principles, applications and issues*. USA: Brooks cole pub.co

کد درس: ۱۰

هم نیاز: ارزیابی بالینی ۱

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

کاربرد آزمونهای شناختی، کسب مهارت در اجرا، کد گذاری و تفسیر آزمونهای شناختی و تهیه گزارش روانشناختی

رئوس مطالب:

دانشجو ضمن مشاهده اجرای آزمونهای هوش و کسلر بزرگسالان و کودکان، آزمون حافظه و کسلر (WMS- R)، تست بندر گشتالت، تست یادداری دیداری بنتون، تست ویسکانسین، تست مفهوم سازی ویگوتسکی، تست آدمک گودیناف، آزمون هوش ریون؛ هر یک از تست های نام برده را بر روی یک نفر اجرا کرده؛ ۳ گزارش ارزیابی شناختی را تنظیم و تحویل دهد.

منابع:

- مارنات، گری گرات، راهنمای سنجش روانی، جلد ۱ و ۲، (آخرین چاپ).
- فتحی آشتیانی، علی، آزمون های روان شناختی (جلد اول ارزشیابی شخصیت و سلامت روانی).
- راهنمای عملی (manual) آزمونهای شناختی فوق الذکر

-Kaplan, R.M. & Saquza, D.P. (the latest edition). *Psychological testing principles, applications and issues*. USA: Brooks cole pub.co

نام درس: درمان‌های دارویی و فیزیکی در اختلال‌های روانی

Physical and Pharmacological Treatments of Mental Disorders

کد درس: ۱۱

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با طبقه بندی داروها و کاربرد آنها و سایر درمان‌های فیزیکی.

رئوس مطالب:

- آشنایی با موارد تجویز، ممنوعیت و عوارض داروهای مؤثر بر سیستم عصبی
- رفتارهای مصرف کنندگان و دیگر درمان‌های فیزیکی همچون الکتروشوک درمانی (ECT)، جراحی روانی (Psychosurgery) نور درمانی (Phototherapy) و بیوفیدبک
- به دانشجو کمک می‌شود بتواند تشخیص احتمالی بیماری را به منظور هر گونه مداخله یا مشارکت در درمان درک کند.
- تاریخچه درمان دارویی اختلال‌های روانی و رفتاری
- نقش اختلال‌های CNS، بیماری‌های سیستمیک و نوروترانسمیترها در پیدایش و کنترل اختلال‌های روانی
- طبقه بندی کلی و اهمیت داروهای مورد استفاده در درمان اختلال‌های روانی رفتاری با رویکردهای کاربردی
- مهم‌ترین موارد مصرف، ممنوعیت مصرف و عوارض داروهای ضد افسردگی، ضد اضطراب، سوء مصرف مواد، MAOIs، تثبیت کننده‌های خلق.
- درمان‌های فیزیکی غیر دارویی: (ECT، نور درمانی، جراحی روانی)

منابع:

- رابرت ژولین، کلایر ادووکات و جوزف کوماتی. ترجمه جزایری، پلوان و ابراهیم زاده راهنمای جامع داروهای روانپزشکی و مواد موثر بر روان، (آخرین چاپ).
- تیلور، پاتون و کاپور، ترجمه علی فخرایی، راهنمای عملی مادللی (تجویز داروهای روانپزشکی) (آخرین چاپ).

-Sadock, B.J. & Sadock V.A. (the latest edition). *Synopsis of Psychiatry*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

-Edward L. Zuckerman, Clinician's Thesaurus, 8th Edition: *The Guide to Conducting Interviews and Writing Psychological Reports*. Eighth Edition, 2019.

-Regina Snyder, *Psychology Terminology (Quick Study Reference Guide)*. New Edition, 2019.

کد درس: ۱۲

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

آشنایی با اصول اخلاق حرفه‌ای در روانشناسی بالینی و قوانین موجود در زمینه بهداشت روان در ایران و سایر کشورهای جهان، تطبیق اصول اخلاقی اسلامی با اصول اخلاقی رایج در روانشناسی بالینی

رئوس مطالب:

آشنایی با بنیادهای اخلاق در اسلام، اهمیت و ضرورت اخلاق حرفه‌ای و اصول اخلاق حرفه‌ای و مسائل قانونی در حیطه روانشناسی بالینی و کسب آگاهی نسبت به حقوق مراجع و درمانگر و مسئولیت‌های حرفه‌ای

آشنایی با ضوابط اخلاقی در حوزه‌های آموزش، پژوهش، و خدمات روانشناختی

اهمیت و ضرورت اخلاق حرفه‌ای، ضوابط اخلاق حرفه‌ای در روانشناسی بالینی، مسائل قانونی در ارائه خدمات روانشناختی، اصول تصمیم‌گیری اخلاقی، اصول رازداری، ضوابط اخلاقی در حوزه روان‌درمانی، حقوق مراجع و درمانگر، صلاحیت حرفه‌ای، مسائل اخلاقی و قانونی مرتبط با کودک آزاری، همسرآزاری، خودکشی و بیماری‌های واگیردار، آشنایی با قوانین ایران و قوانین مصوب سازمان بهداشت جهانی، ضوابط اخلاقی در آموزش و پژوهش، آشنایی با قوانین و ضوابط اخلاق حرفه‌ای سازمان نظام روانشناسی و مشاوره جمهوری اسلامی ایران.

منابع:

- مطهری، مرتضی، فلسفه اخلاق، صدرا، قم.
- فرهادی، یدا...؛ موسوی جراحی، علیرضا و حقیقی، زهره. موازین، اخلاقی در پژوهش‌های علوم پزشکی. تهران: مرکز ملی تحقیقات علوم پزشکی کشور، (آخرین چاپ).
- حسینیان، سیمین، اخلاق در مشاوره و روانشناسی، (آخرین چاپ).
- هدایتی، علی اصغر؛ برجلی زاده، راضیه؛ اله بداشتی، ندا. اخلاق حرفه‌ای در آموزه‌های دینی. فصلنامه تاریخ پزشکی. دوره (۳). شماره (۸).
- قاسمی خویی، یعقوب؛ خسروپناه، عبدالحسین. نسبت اخلاق دینی و اخلاق سکولار از منظر علامه طباطبایی. پژوهشنامه اخلاق. سال ششم. شماره (۲۲).
- سیگلر، مارک، وینزلا و ویلیام، جانسون آلبرت، زالی، علیرضا. مترجمان عباس سادات حسینی، حمیده آرین نیا. اخلاق بالینی: رویکردی علمی به تصمیم‌گیری‌های اخلاقی در طب بالینی.
- ثقه الاسلام، طاهره، رضایی، امیدوار، موسوی، مریم سادات. رشد اخلاق در انسان از دیدگاه دانشمندان اسلامی و روانشناسان جدید. مجله اخلاق پزشکی. دوره (۲)، شماره (۳).

- Donohue, W.O. (the latest edition). *Handbook of Professional Ethics for Psychologists*.
Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc. Knapp, S.J. & Vand Creek, L.D. (the latest edition). *Practical Ethics for Psychologists. A positive approach*, USA: A.P.A
- Gerald P. Koocher and Patricia Keith, *Ethics in Psychology and the Mental Health Professions: Standards and Cases*, 2016.
- Al-Bar, M.A., Chamsi-Pasha, H. (2015). *Contemporary Bioethics: Islamic Perspective*. Cham(CH): Springer.

کد درس: ۱۳

پیش نیاز: مصاحبه تشخیصی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

آشنایی با اصول و روش‌های ارزیابی روانشناختی در بافت بالینی

رئوس مطالب: ارزیابی‌های شخصیت و آسیب‌شنایی روانی؛ پاسخ به پرسش ارجاعی، نحوه انجام استاندارد، تفسیر، گزارش نویسی آزمون‌های آزمون‌های MMPI ، آزمون MCMII- III ، آزمون NEO- PI - R ، رورشاخ ، آزمون اندریافت موضوع برای کودکان CAT ، آزمون اندریافت موضوع برای بزرگسالان TAT ، پرسشنامه افسردگی بک ، مقیاس ناامیدی بک ، مقیاس افکار خودکشی بک ، مقیاس درجه بندی افسردگی هامیلتون ، پرسشنامه اضطراب بک ، مقیاس وسواس - اجبار پیل بروان ، پرسشنامه وسواس - اجبار مادلزلی و بازخورد به بیمار

منابع:

- مارنات، گری گرات، راهنمای سنجش روانی، جلد ۱ و ۲ (آخرین چاپ).
- فتحی آشتیانی، علی، آزمون‌های روان‌شناختی (جلد دوم ارزشیابی شخصیت و سلامت روانی).
- راهنمای اجراء، نمره گذاری و تفسیر آزمون‌ها
- Meyer, R.G. & Weaver, C.M. (the latest edition). *Clinician Handbook. Vol.1 (adults), Vol.2 (children)*. USA: Waveland Press inc.

کد درس: ۱۴

هم نیاز: ارزیابی بالینی ۲

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

انتخاب تست به شکل خود – انگیزنده و بر اساس پاسخ به پرسش ارجاعی، نحوه انجام استاندارد آزمون، تفسیر، گزارش نویسی و بازخورد به بیمار

رئوس مطالب:

اجرا و گزارش یک مورد آزمون های MMPI-2 ، آزمون MCMII- III ، آزمون NEO- PI - R ، رورشاخ ، آزمون اندریافت موضوع برای کودکان CAT، آزمون اندریافت موضوع برای بزرگسالان TAT،

- ارزیابی و گزارش ۲ مورد افسردگی
- ارزیابی و گزارش ۲ مورد اضطراب
- ارزیابی و گزارش ۲ مورد وسواس
- گزارش ارزیابی کامل ۳ بیمار/ مراجع

منابع:

- مارنات، گری گرات، راهنمای سنجش روانی، جلد ۱ و ۲ (آخرین چاپ).
- فتحی آشتیانی، علی، آزمون های روان شناختی (جلد دوم ارزشیابی شخصیت و سلامت روانی).
- راهنمای اجرا، نمره گذاری و تفسیر آزمون ها
- Meyer, R.G. & Weaver, C.M. (the latest edition). *Clinician Handbook. Vol.1 (adults), Vol.2 (children)*. USA: Waveland Press inc.

کد درس: ۱۵

پیش نیاز: مصاحبه تشخیصی، نظریه‌های معاصر شخصیت و روان‌درمانی

نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

نوع درس: تخصصی اختیاری

روش ارزشیابی: مستمر میان‌ترم پایان‌ترم تکلیف کلاسی فعالیت گروهی

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با روش‌های درمان گروهی به منظور درمان اختلال‌ها و مشکلات روانی در موقعیت‌های گروهی

رئوس مطالب:

فراگیری اصول و فنون درمان گروهی، پویایی گروه، انواع گروه درمانی براساس رویکردهای مختلف و کاربرد آنها، تکنیک‌های گروه درمانی و کاربرد آن در انواع گروه درمانی

منابع:

- جerald، کری و دیگران، فنون مشاوره و روان‌درمانی گروهی، (آخرین چاپ).

- فورسایت، دانلسون، پویایی گروه شناخت و سنجش، (آخرین چاپ).

- یالوم و مولینگ لشچ، گروه درمانی روان‌درمانی گروهی و مباحث نظری و کاربردی، (آخرین چاپ).

- Paleg, K., & Jongsma, A. E. (2015). *The Group Therapy Treatment Planner, with DSM-5 Updates*. Wiley.

- Paleg, K., & Jongsma Jr, A. E. (2011). *The group therapy treatment planner (Vol. 191)*. John Wiley & Sons.

کد درس: ۱۶

هم نیاز: گروه درمانی

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با انجام درمان گروهی

رئوس مطالب:

اجرای تکنیک‌های گروه درمانی و کاربرد آن در انواع گروه درمانی.

مشاهده حداقل ۵ جلسه پیوسته گروه درمانی و فراگیری کاربرد اصول و فنون درمان گروهی براساس رویکردهای مختلف و دانشجوی در ۱۰ جلسه پیوسته گروه درمانی به عنوان دستیار رهبر گروه انجام وظیفه می کند.

منابع:

- جerald، کری و دیگران، فنون مشاوره و روان درمانی گروهی، (آخرین چاپ).

- فورسایت، دانلسون، پویایی گروه شناخت و سنجش، (آخرین چاپ).

- یالوم و مولینگ لشیچ، گروه درمانی روان درمانی گروهی و مباحث نظری و کاربردی، (آخرین چاپ).

- Paleg, K., & Jongsma, A. E. (2015). *The Group Therapy Treatment Planner, with DSM-5 Updates*. Wiley.

- Paleg, K., & Jongsma Jr, A. E. (2011). *The group therapy treatment planner (Vol. 191)*. John Wiley & Sons.

کد درس: ۱۷

پیش نیاز: مصاحبه تشخیصی، نظریه‌های معاصر شخصیت و روان‌درمانی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با نظریه‌ها و روش‌های درمان خانواده به منظور درمان اختلال‌ها و مشکلات روانی و بدکارکردی‌های خانواده. آشنایی با مفاهیم خانواده از منظر دین و قرآن و روایات اسلامی

رئوس مطالب:

فراگیری اصول و فنون خانواده درمانی براساس رویکردهای مختلف در تبیین آسیب‌شناسی خانواده و کاربرد آن
تبیین اختلال‌های مربوط به خانواده در نظریه‌های سیستمی، نحوه‌ی مصاحبه و تشخیص در خانواده درمانی، آشنایی با تکنیک‌های خانواده درمانی:

- ساختاری - شناختی رفتاری - بوئن
- خانواده درمانی سیستمی یکپارچه نگر
- خانواده درمانی روان‌پویایی
- خانواده درمانی روان‌تربیتی
- انواع زوج درمانی
- خانواده از منظر دین و روانشناسی
- تأثیر سبک زندگی اسلامی بر سلامت خانواده از منظر آیات و روایات اسلامی

منابع:

- گلدنبرگ، ایرنه، ترجمه حمیدرضا حسین شاهی، خانواده درمانی، (آخرین چاپ).
- مایکل پی، نیکولز، ریچارد سی شوارتز، ترجمه دهقانی وهمکاران خانواده درمانی، (آخرین چاپ).
- هی لی، جی، روان‌درمانی خانواده، (آخرین چاپ).
- مینوچین، سالوادور، ترجمه باقر ثنایی ذاکر، خانواده و خانواده درمانی.
- بستان، حسین. اسلام و تفاوت‌های جنسیتی. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- بستان، حسین. خانواده در اسلام. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- بستان، حسین. جامعه‌شناسی خانواده با نگاهی به منابع اسلامی. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- سهرابی، حمیدرضا؛ عسکری طیبی، فرزانه. تأثیرات سبک زندگی اسلامی بر بهداشت روانی خانواده از منظر آیات و روایات اسلامی. نشریه سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. جلد (۳)، شماره (۱).
- پناهی، علی احمد. خانواده از منظر دین و روانشناسی. مجله علمی-ترویجی معرفت. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. شماره (۱۳۵).

- سالاری فر، محمدرضا. خانواده در نگرش اسلام و روانشناسی. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

- Hanna, S. M. (2018). *The practice of family therapy: Key elements across models*. Routledge.
- Patricia Pitta (the latest edition) .*Solving Modern Family Dilemmas An assimilative Therapy Model* . Routledge
- Carr, Alen. (the latest edition). *Family therapy: Concepts, Process and Practice New York*: John Wiley & Sons Ltd.
- Lebow, J.L. (the latest edition) *Handbook of Clinical Family therapy*, N.J.: Wiley.

کد درس: ۱۸

هم نیاز: خانواده درمانی

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی: مشاهده و انجام و خانواده درمانی.

رئوس مطالب:

فراگیری کاربرد فنون خانواده درمانی براساس رویکردهای مختلف در تبیین آسیب شناسی خانواده مشاهده حداقل ۵ جلسه پیوسته خانواده درمانی، نحوه مصاحبه و تشخیص در خانواده درمانی و شرکت در ۱۰ جلسه پیوسته خانواده درمانی به عنوان دستیار خانواده درمانگر

منابع:

- نرس، رادنی، ترجمه باقر ثنایی ذاکر، احمد حیدرنیا، حسن پاشا شریفی، سیمین دخت رضاخانی و علیرضا بوستانی پور، سنجش خانواده: کاربرد آزمونهای شخصیت برای زوج ها و خانواده ها.
- دیوید، اچ السون، جان دفیرین و ایمی کیو الیون، ترجمه احمدرضا بحیرایی، نادر فتحی، مهارت های ازدواج و ارتباط زناشویی کارآمد.
- متیو مک کی و پاتریک فنینگ، کیم پالگ، ترجمه شهرام محمدخانی و قدرت عابدی، مهارت های زندگی زناشویی.
- بستان، حسین. خانواده در اسلام. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- بستان، حسین. جامعه شناسی خانواده با نگاهی به منابع اسلامی. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

- Hanna, S. M. (2018). *The practice of family therapy: Key elements across models*. Routledge.
- Patricia Pitta (the latest edition) *Solving Modern Family Dilemmas An assimilative Therapy Model*. Routledge
- Carr, Alen. (the latest edition). *Family therapy: Concepts, Process and Practice New York*: John Wiley & Sons Ltd.
- Lebow, J.L. (the latest edition) *Handbook of Clinical Family therapy*, N.J.: Wiley.

نام درس: درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی

Behavioral /Cognitive /Emotional Psychotherapies

کد درس: ۱۹

پیش نیاز: مصاحبه تشخیصی، نظریه های معاصر شخصیت و روان درمانی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری (۳۴ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

آشنایی با اصول و اهداف درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی

رئوس مطالب:

فراگیری اصول درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی ، مصاحبه بالینی و تکنیک های رایج درمان های رفتاری / شناختی /

هیجانی و کاربرد آنها

مصاحبه بالینی بر اساس درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی

فرمول بندی

تکنیک های درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی

کلیات اصول درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی در:

- اختلالات افسردگی و دوقطبی ها

- اختلال اضطرابی

- اختلالات وسواسی جبری

- اختلالات شخصیت

منابع:

- هاوتون کیت، سالکووسکیس پال، کرک جوان و کلارک دیوید، رفتار درمانی شناختی: راهنمای کاربردی در درمان اختلال های روانی.

- جی هافمن، استفان، ترجمه مهرداد فیروزبخت، مقدمه ای بر درمان شناختی رفتاری نوین.

- کتابهای مرتبط با رفتار درمانی عقلانی هیجانی

- کتابهای مرتبط با درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد

- کتابهای مرتبط با درمان مبتنی بر تنظیم هیجان

- Amy Wenzel et al. *Cognitive - behavioral therapy, Techniques and Strategies* (2017),

- Cogry F , Newman and Daniel A ,Kaplan. *Supervision Essential for cognitive - behavioral therapy* (2017),

- Leslie S et al. *Supervision Essentials for Emotion- focused Therapy* (2017),

- Dobson, Keith S. (the latest edition). *Hand book of cognitive-behavioral therapies*. New York: Guilford press.
- O'Donohue William, Fisher Jane E. & Hayes Steven C. (the latest edition). *Cognitive behavior therapy: Applying empirically supported techniques in your practice*. New Jersey: John Wiley & Sons Inc.
- Jena S.P.K. (the latest edition). *Behavior therapy: techniques, research and applications*. New Delhi: Sage publications,
- , Leslie S .et al. *Working With Emotion in psycho dynamic, cognitive -behavior, and emotion focused psychotherapy* (2019).

نام درس: کارورزی (اینترنی) درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی
Internship in Behavioral /Cognitive /Emotional Psychotherapies

کد درس: ۲۰

هم نیاز: درمان های شناختی / رفتاری / هیجانی

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

انجام درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی

رئوس مطالب:

فراگیری درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی، مصاحبه بالینی و تکنیک های رایج درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی و نحوه کاربرد آنها

مشاهده حداقل ۵ جلسه پیوسته درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی، نحوه مصاحبه و درمان در درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی و شرکت در ۱۰ جلسه پیوسته درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی به عنوان دستیار درمانگر

منابع:

- مایکل نینان، ویندی درایدن، ترجمه مجتبی انصاری شهیدی، شناخت درمانی (۱۰۰ نکته و تکنیک کاربردی).
- ناتان توما، دین مک کی. ترجمه شهرام محمدخانی و همکاران، پرداختن به هیجان در درمان شناختی رفتاری.
- هاوتون، کرک، سالکووسکیس، کلارک، ترجمه حبیب الله قاسم زاده، رفتاردرمانی شناختی (راهنمای کاربردی در درمان اختلال های روانی).
- دیوید اچ بارلو، ترجمه امیر هوشنگ مهریار، رفتاردرمانی دیالکتیک.
- آلبرت الیس، کاترین مک لارن، ترجمه مهرداد فیروزبخت، رفتاردرمانی عقلانی هیجانی (راهنمای درمانگران).

کد درس: ۲۱

پیش نیاز: کلیات آسیب شناسی روانی

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

توصیف انسان؛ انسان مطلوب یا وضعیت مطلوب؛ تفاوت و شباهتهای وضعیت مطلوب با وضعیت موجود در اسلام، شناخت و تعمیق اطلاعات دانشجویان در زمینه روان درمانی های مختلف و مقایسه آن با رویکرد دینی / معنوی، با تکیه بر مبانی اسلامی

رئوس مطالب: فراگیری بنیان های مداخلات دینی / معنوی، مصاحبه بالینی و تکنیک های رایج

- رابطه میان روان، ذهن و دین
- روان درمانی و معنویت
- رابطه میان دین و معنویت
- مهارت های مورد نیاز در روان درمانی های معنوی
- درمانهای روانی براساس دیدگاه اسلامی
- مقایسه تکنیک های روان درمانی با رویکردهای دینی / معنوی
- روان درمانی های معنوی در مبتلایان به بیمارهای روانی

منابع:

- مطهری، مرتضی، تعلیم و تربیت در اسلام (آخرین چاپ).
- حسینی، سید مهدی، روان درمانی و مشاوره با رویکرد اسلامی (آخرین چاپ).
- آذربایجانی، مسعود، انسان کامل (مطلوب) از دیدگاه اسلام و روانشناسی، مجله حوزه و دانشگاه.
- غفاری قره باغ، سید احمد. معنویت در ادیان ابراهیمی. انتشارات موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران.
- وست، و، ترجمه شهریار شهیدی. روان درمانی و معنویت، (آخرین چاپ).
- میرمهدی، سیدرضا، معنویت درمانی و رویکرد روانشناسی مثبت نگر.
- جانسون، ریک، ترجمه سجاد مطهری. معنویت در مشاوره و روان درمانی (رویکردی آمیخته برای توانمندسازی مراجعان).
- خسروپناه، عبدالحسین. معنویت های سکولار و رسانه. فسانامه بازتاب اندیشه. شماره ۱۱۹.
- اسدزندی، مینو، مراقبت معنوی (الگوی قلب سلیم). به سفارش مرکز تحقیقات طب، قرآن و حدیث دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج).
- اسدزندی، مینو. راهنمای مراقبت معنوی برای بیماران. تهران: فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی.
- جوادی آملی، عبدالله. فطرت در قرآن. قم: انتشارات اسراء.

- جوادی آملی، عبدالله. مفاتیح الحیات. قم: انتشارات اسراء.
- عزیزی، فریدون. دانشنامه سلامت معنوی اسلامی. تهران: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی.
- مظاهری، منیر، فلاحی خشکناز، مسعود، مومنی، همایون. معنویت، مراقبت معنوی و معنویت درمانی. تهران: انتشارات رسانه تخصصی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.
- وزیری، شهرام، لطفی کاشانی، فرح. راهنمای معنویت درمانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی (آخرین چاپ).
- حیرت، عاطفه و بهرامی، فاطمه. نقد نظریه های مشاوره و روان درمانی متداول و مقایسه با رویکرد اسلامی. مجموعه مقالات کنگره بین المللی علوم انسانی اسلامی.

- Sperry L.L. (the latest edition). *Spirituality in Clinical Practice in Incorporating the Spiritual Dimension in Psychotherapy and Counseling*. USA: Philadelphia Press.

-Sharanske P.E. & Sperry L. (the latest edition). *Spirituality Oriented Psychotherapy*. USA: APA

نام درس: کارورزی (اینترنی) مداخلات دینی / معنوی

Internship in religious / spiritual interventions

کد درس: ۲۲

هم نیاز: مداخلات دینی / معنوی

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

اجرای مداخلات دینی / معنوی، مصاحبه بالینی و تکنیک‌های رایج و نحوه کاربرد آنها

رئوس مطالب:

مشاهده حداقل ۵ جلسه پیوسته مداخلات دینی / معنوی، نحوه مصاحبه و درمان دینی / معنوی و شرکت در ۱۰ جلسه پیوسته

معنویت درمانی به عنوان دستیار درمانگر

منابع:

- مطهری، مرتضی، تعلیم و تربیت در اسلام (آخرین چاپ).
- حسینی، سید مهدی، روان درمانی و مشاوره با رویکرد اسلامی (آخرین چاپ).
- آذربایجانی، مسعود، انسان کامل (مطلوب) از دیدگاه اسلام و روانشناسی، مجله حوزه و دانشگاه.
- غفاری قره باغ، سید احمد، معنویت در ادیان ابراهیمی. انتشارات موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران.
- وست، و، ترجمه شهریار شهیدی. روان درمانی و معنویت، (آخرین چاپ).
- میرمهدی، سیدرضا، معنویت درمانی و رویکرد روانشناسی مثبت نگر.
- جانسون، ریک، ترجمه سجاد مطهری. معنویت در مشاوره و روان درمانی (رویکردی آمیخته برای توانمندسازی مراجعان).
- خسروپناه، عبدالحسین. معنویت های سکولار و رسانه. فسانامه بازتاب اندیشه. شماره ۱۱۹.
- اسدزندی، مینو، مراقبت معنوی (الگوی قلب سلیم). به سفارش مرکز تحقیقات طب، قرآن و حدیث دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج).
- اسدزندی، مینو. راهنمای مراقبت معنوی برای بیماران. تهران: فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی.
- جوادی آملی، عبدالله. فطرت در قرآن. قم: انتشارات اسراء.
- جوادی آملی، عبدالله. مفاتیح الحیات. قم: انتشارات اسراء.
- عزیزی، فریدون. دانشنامه سلامت معنوی اسلامی. تهران: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی.
- مظاهری، منیر، فلاحی خشکناز، مسعود، مومنی، همایون. معنویت، مراقبت معنوی و معنویت درمانی. تهران: انتشارات رسانه تخصصی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.
- وزیری، شهرام، لطفی کاشانی، فرح. راهنمای معنویت درمانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی (آخرین چاپ).

- حیرت، عاطفه و بهرامی، فاطمه. نقد نظریه های مشاوره و روان درمانی متداول و مقایسه با رویکرد اسلامی. مجموعه مقالات کنگره بین المللی علوم انسانی اسلامی.

- Sperry L.L. (the latest edition). *Spirituality in Clinical Practice in Incorporating the Spiritual Dimension in Psychotherapy and Counseling*. USA: Philadelphia Press.

-Sharanske P.E. & Sperry L. (the latest edition). *Spirituality Oriented Psychotherapy*. USA: APA

کد درس: ۲۳

پیش نیاز: نظریه‌های معاصر شخصیت و روان درمانی

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی: آشنایی با اصول و فنون درمان روان پویایی

رئوس مطالب:

فراگیری دانشجویان با اصول و کاربرد دیدگاه‌های نوین روان پویایی

اصول درمان‌های روان پویایی، روان‌درمانی تحلیلی، روانشناسی خود، روانشناسی من، روابط شئی، روان‌درمانی شناختی - تحلیلی، درمان‌های روان پویایی کوتاه مدت

منابع:

- قربانی، نیما، روان‌درمانگری پویایی فشرده و کوتاه مدت (مبادی و فنون)، (آخرین چاپ).
- گابارد، گلن، ترجمه سامان توکلی، مبانی روان‌درمانی روان پویایی دراز مدت.

- McWilliams, N. (the latest edition). *Psychoanalytic Case Formulation*. New York: The Guilford Press.
- Frederickson, J. (the latest edition). *Psychodynamic Psychotherapy*. Philadelphia, PA: Taylor & Francis.
- Sharf, R.S. (the latest edition). *Theories of Psychotherapy and Counseling: Concepts and Cases*. New York: Brooks/Cole Publishing Company.
- Scharff, Jill Savege. *Clinical Supervision of Psychoanalytic Psychotherapy*.

کد درس: ۲۴

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی:

آشنایی و ارائه آخرین مقالات و دستاوردها در حوزه روانشناسی بالینی
قرار گرفتن در جریان پیشرفت‌های علمی روانشناسی روز دنیا، آموزش مهارت‌های ارزیابی نقادانه متون، بهبود عملکرد بالینی،
آموزشی

تعریف و چارچوب برگزاری جلسه ژورنال کلاب:

ژورنال کلاب جلسه‌ای آموزشی است که در آن شرکت‌کنندگان به بحث درباره‌ی مقالات علمی می‌پردازند. چارچوب ژورنال کلاب، یادگیری بر پایه بحث در گروه‌های کوچک است که در آن تعاملی ساختاریافته بین شرکت‌کنندگان برقرار می‌شود. دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد در نیم‌سال‌های اول تا دوم دوره تحصیل‌شان از این واحد به‌رمند می‌شوند. جلسات ژورنال کلاب در گروه روان‌شناسی بالینی هفته‌ای یک بار برگزار می‌شود و زمان تعیین شده برای ارائه‌ی مقاله ۲۰ تا ۳۰ دقیقه است. ۱۰ تا ۱۵ دقیقه هم برای بحث و پرسش و پاسخ درباره مقاله در نظر گرفته می‌شود.

اهمیت ژورنال کلاب در آموزش روان‌شناسی بالینی:

دستیابی به دانش روز و توانایی ارزیابی نقادانه مقالات و به کارگیری دانش کسب شده از مطالعه‌ی آنها در فعالیت‌های علمی - پژوهشی و مداخله‌های بالینی از اجزای کلیدی آموزش روان‌شناسی بالینی است. ژورنال کلاب، سنتی دیرینه برای یادگیری جدیدترین دانش در حوزه روان‌شناسی بالینی و آموزش مهارت‌های ارزیابی نقادانه است.

اهداف ژورنال کلاب:

از آنجا که بیان واضح اهداف یک تجربه آموزشی، اثر مثبت چشمگیری در فرایند یادگیری دارد، باید از آغاز هدف یا اهداف روشنی برای جلسات ژورنال کلاب تعریف و مشخص شود. با حجم بسیار فزاینده پژوهش‌ها و مقالات علمی در دنیا، دیگر به‌روز نگه داشتن اطلاعات و خواندن تمام مقالات منتشر شده، کم‌وبیش ناشدنی است و به همین دلیل اهداف دیگری نیز برای ژورنال کلاب در نظر گرفته می‌شود که مهم‌ترین آنها عبارت است از:

- به‌روز کردن اطلاعات شرکت‌کنندگان در حوزه روان‌شناسی بالینی، روان‌شناسی سلامت، روان‌شناسی بالینی کودک و نوجوان و سایر زمینه‌های مرتبط

- آموزش و تمرین مهارت‌های ارزیابی نقادانه

- فراگیری اصول و مبانی نظری مداخله‌های مبتنی بر شواهد

- یادگیری درباره مراحل و چگونگی انجام پژوهش و شیوه گزارش و تبیین یافته‌های پژوهشی

وظایف:

وظایف مسئول ژورنال کلاب:

مسئول ژورنال کلاب یکی از اعضای هیات علمی گروه روان شناسی بالینی و سلامت است و وظایف زیر را بر عهده دارد:

- تهیه فهرست اولیه‌ی راییه دهندگان
- تهیه جدول زمان بندی راییه مقالات و اطلاع رسانی به همه شرکت کنندگان
- مدیریت جلسه از طریق تنظیم و تسهیل تعاملات بین همه حاضران در جلسه
- ایجاد انگیزه و فراهم کردن فرصت برای مشارکت همه‌ی شرکت کنندگان در بحث‌ها و گفتگوها
- برگزاری به موقع و منظم ژورنال کلاب
- انتخاب از میان مقاله‌های پیشنهادی یا دادن پیشنهاد و راهنمایی در جهت یافتن مقالات بهتر
- ارسال مقاله‌های انتخاب شده برای دستیار ژورنال کلاب
- انتخاب عنوان‌های جالب و مرتبط با مسائل شرکت کنندگان و بحث‌انگیز توصیه می‌شود؛ در جایی که هدف، به روز کردن اطلاعات است، بحث در مورد چند مقاله یا یک مقاله مروری توصیه می‌شود و اگر هدف، ارتقای توان تفکر نقادانه است، تعداد مقالات کمتری انتخاب شده ولی با جزئیات بیشتر مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- دعوت از صاحب نظران و متخصصان حوزه‌های مرتبط با روان شناسی بالینی برای راییه مطالب روز
- دعوت از اساتید علاقه‌مند یا باتجربه در آن زمینه خاص برای حضور در ژورنال کلاب

وظایف راییه کننده مقاله:

- انتخاب و پیشنهاد مقالات ۲ تا ۳ هفته پیش از جلسه ژورنال کلاب تا زمان کافی برای بررسی مقالات از طرف مسئول ژورنال کلاب وجود داشته باشد
- مطالعه بیشتر درباره بخش‌های گوناگون مقاله و تسلط کافی بر محتوای مقاله
- تهیه و راییه‌ی اسلایدهای نرم‌افزار پاورپوینت
- راییه مقاله در چارچوب زمانی تعیین شده
- جمع‌بندی و ارزیابی منتقدانه مقاله در انتهای جلسه
- پاسخ‌گویی به پرسش‌های شرکت کنندگان

وظایف شرکت کنندگان:

- مطالعه مقاله پیش از شرکت در ژورنال کلاب
- حضور به موقع در ژورنال کلاب و فعالیت هدفمند و موثر در آن

وظایف عمومی همه‌ی حاضران در جلسه‌ی ژورنال کلاب:

- همه‌ی شرکت کنندگان موظف‌اند اصول و معیارهای اخلاقی را در بیان نظر، انتقاد و مباحثه با دیگران رعایت کنند. از مهم‌ترین اصول و معیارهای اخلاقی به موارد زیر اشاره می‌شود:
- بیان نظرات و گوش سپردن به نظرات دیگران از موضع برابر و نه بالا به پایین
- فروتنی و تواضع در بیان نظر و ابراز شک و تردید در گفته‌های دیگران
- پرهیز از قضاوت درباره سطح دانش، بینش و توانایی‌های عقلانی دیگران
- پرهیز از اصرار بیش از اندازه بر موضع خود
- توجه و دقت به لحن و زبان بدن خود در هنگام بحث یا گوش دادن به گفته‌های دیگران برای جلوگیری از بی احترامی و پرخاشگری

- پرهیز از تحقیر یا نارزنده‌سازی دیگران به هر شکل و شیوه

ملاک‌های انتخاب مقاله:

- در سه سال گذشته منتشر شده باشد؛ در موارد استثنا، مقالات مهم و جریان‌ساز نویسندگان شناخته شده‌ی رشته روان‌شناسی بالینی و شاخه‌های مرتبط که در سال‌های دورتر منتشر شده‌اند، با تایید مسوول ژورنال کلاب می‌تواند ارایه شود.
- در مجلات مطرح و شناخته شده منتشر شده باشد؛ شاخص اثرگذاری (Impact Factor) در مجلات نمایه شده در موسسه‌ی بین‌المللی اطلاعات علمی (ISI) شاخص خوبی برای ارزیابی اعتبار علمی مجلات است.
- نویسندگان مقالات افراد شناخته شده آن حوزه باشند.
- متناسب با رویکرد درمانی دانشجو (برای نمونه، تحلیلی، شناختی - رفتاری، وجودی، مثبت‌نگر و مانند آن) باشد.
- مقالات Longitudinal prospective, Clinical trial, Meta analysis و Article review در اولویت است.
- موضوعات جدید به ویژه تشخیص‌های جدید DSM-5 در اولویت است.

ارزشیابی ژورنال کلاب:

ارزشیابی ژورنال کلاب با هدف ارایه بازخورد به برگزارکنندگان جهت برنامه‌ریزی‌های آتی و ارتقای کیفیت انجام می‌شود. بهترین راه، استفاده از پرسشنامه جهت آگاهی از میزان رضایت شرکت‌کنندگان از ژورنال کلاب و دریافت نظرات، پیشنهادات و انتظارات آنها است.

رئوس مطالب:

- آگاهی یافتن از موضوعات مهم روانشناسی بالینی
- تدریس تکنیک‌های ارزیابی نقادانه متون و مقالات روانشناسی بالینی
- افزایش توانمندی در ارائه مطالب روانشناسی بالینی
- ارتقا مهارت‌های خاص برای مرور نقادانه متون روانشناسی بالینی
- ارتقای دانش و توانمندی در زمینه پژوهش
- به‌روز کردن معلومات و اطلاعات دانشجویان درباره موضوعات روز روانشناسی بالینی
- افزایش تعاملات اجتماعی
- ارتقا مهارت‌های تفکر نقادانه در درمان و آموزش

منابع

- Swif G. *How to make journal clubs interesting*. Adv Psychiatr Treat 2004; 10:67-72.
- Hartlaub PP. *A new approach to the journal club*. Acad Med 1999; 74:607-8.
- Askew PJ. *Journal club 101 for the new practitioner: evaluation of a clinical trial*. Am J Health Syst Pharm 2004; 61:1885-7.

کد درس: ۲۵

پیش نیاز: ژورنال کلاب ۱

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی:

این واحد در ادامه ژورنال کلاب ۱ برگزار می شود. ارایه دهنده مقاله بایستی فرمت ارایه را به گونه‌ای تنظیم کند که پرسش‌های زیر پاسخ داده شوند:

-توصیف مطالعه:

• چرا این مطالعه انجام شد؟ اهمیت این مطالعه در چه است؟

• فرضیه (های) آن چه بود(ند)؟

-ارزیابی ادبیات پژوهشی:

• آیا در این مقاله بررسی ادبیات پژوهش بر اساس مطالعات جدید (از ۵ سال پیش تا کنون) و مستقیماً مرتبط با موضوع

است؟

-چارچوب مفهومی:

• آیا این پژوهش از مدل نظری پیروی می کند؟

• آیا مدل نظری انتخابی، واقعاً این مطالعه را هدایت کرده؟

-نمونه:

• اندازه نمونه چقدر برای این مطالعه مناسب بود؟

• نمونه‌گیری چگونه انجام شده بود؟

• ملاک‌های ورود و خروج چقدر دقیق مشخص شده بود؟

• آیا روش نمونه‌گیری مناسب این مطالعه بود؟

• آیا نمونه‌گیری سوگیری داشت؟

-روش و طرح پژوهش:

• طرح پژوهش را توصیف کنید. آیا این طرح مناسب این فرضیه‌ها بوده؟

• آیا این مطالعه گروه کنترل داشت؟

• روش اجرا و جمع‌آوری داده‌ها چگونه بود؟

• آیا حقوق شرکت کنندگان در پژوهش رعایت شد؟ رضایت کتبی از آنها گرفته شده بود؟

-آنالیز داده‌ها:

• داده‌های یا چه روش‌هایی آنالیز شدند؟

• آیا این روش‌های آنالیز مناسب فرضیه‌آزمایی مطالعه بودند؟

• آیا نتایج بدست آمده معنادارند؟

-نتایج:

• یافته‌های اصلی مطالعه چه بود؟
• آیا نتایج به روشنی و قابل فهم بیان و ارایه شده؟
• نویسندگان نتایج را چگونه تفسیر کردند؟
• آیا محدودیت‌های پژوهش مورد بحث قرار گرفت؟
- اهمیت بالینی:

• رهنمودهای بالینی این مطالعه چه بود؟
• این مطالعه چگونه و تا چه اندازه به دانش مربوطه افزوده است؟
• آیا این مطالعه تکرارپذیر است؟
• این مطالعه چه پرسش‌هایی را برمی‌انگیزد؟

رئوس مطالب:

- آگاهی یافتن از موضوعات مهم روانشناسی بالینی
- تدریس تکنیک‌های ارزیابی نقادانه متون و مقالات روانشناسی بالینی
- افزایش توانمندی در ارائه مطالب روانشناسی بالینی
- ارتقا مهارت‌های خاص برای مرور نقادانه متون روانشناسی بالینی
- ارتقای دانش و توانمندی در زمینه پژوهش
- به‌روز کردن معلومات و اطلاعات دانشجویان درباره موضوعات روز روانشناسی بالینی
- افزایش تعاملات اجتماعی
- ارتقا مهارت‌های تفکر نقادانه در درمان و آموزش

منابع:

- Swif G. *How to make journal clubs interesting*. Adv Psychiatr Treat 2004; 10:67-72.
- Hartlaub PP. *A new approach to the journal club*. Acad Med 1999; 74:607-8.
- Askew PJ. *Journal club 101 for the new practitioner: evaluation of a clinical trial*. Am J Health Syst Pharm 2004; 61:1885-7.

کد درس: ۲۶

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف و چارچوب برگزاری جلسه کیس ریپورت (معرفی مورد بالینی):

هدف از معرفی مورد بالینی آشنایی با دشواری‌های روان‌درمانی، مسایل مربوط به ارزیابی مشکلات و تشخیص اختلالات، فرمول‌بندی، و طرح‌ریزی و اجرای مداخله‌های درمانی است. از این رو انتخاب درمانجویانی که در جلسات کیس ریپورت معرفی می‌شوند با در نظر گرفتن جنبه‌های آموزشی انجام می‌شود. دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد در نیم‌سال سوم و چهارم دوره تحصیل‌شان به معرفی مورد بالینی می‌پردازند. جلسات معرفی مورد بالینی در گروه روان‌شناسی بالینی هفته‌ای یک بار برگزار می‌شود و زمان تعیین شده برای معرفی درمانجو ۲۵ تا ۳۰ دقیقه است. ۱۵ تا ۲۰ دقیقه نیز برای بحث در مورد تشخیص و اقدامات درمانی در نظر گرفته می‌شود.

شرح وظایف ارایه دهنده مورد بالینی:

- آماده سازی و بیان شرح حال کامل
- فرمول‌بندی اختلال / مشکل بالینی
- تشریح جلسات با ذکر نکات مهم با توجه به فرمول‌بندی
- بیان نتایج آزمون‌ها و سایر ارزیابی‌ها به صورت یک کل
- بیان نتایج به دست آمده و سیر بهبودی
- بیان دشواری‌های درمان، اشتباهات درمانی و نتایج آن
- دادن پیشنهاد برای کار با درمانجویان با مشکلات مشابه

ملاک های انتخاب مورد بالینی:

- دست کم ۳ جلسه درمان تشکیل شده باشد.
- مورد بالینی با رویکرد تشخیصی و درمانی فرد ارایه دهنده متناسب باشد.
- اختلالات شخصیت، اختلالات کودکان، اختلالات مصرف مواد و اختلالاتی که در DSM-5 به فهرست اختلالات اضافه شده‌اند در اولویت است.
- معرفی درمانجویانی که مشکل یا اختلالی با تشخیص یا علت‌شناسی پیچیده دارند در اولویت است.

- معرفی درمانجویانی با مشکلات و اختلالات نادر اولویت دارد.
- معرفی درمانجویانی با اختلالات چندگانه اولویت دارد.
- در مورد دانشجویان ارشد تاکید ویژه بر قسمت فرمول بندی بر اساس منابع زیر است:

منابع:

- Tracy D. Eells. (2007). *Handbook of Psychotherapy Case Formulation*.

کد درس: ۲۷

پیش نیاز: گزارش موارد بالینی (اینترنی) ۱

تعداد واحد: ۰/۲۵ واحد کارورزی

نوع واحد: کارورزی ۳۰ ساعت

نوع درس: تخصصی ■ اختیاری □

روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم □ تکلیف کلاسی ■ فعالیت گروهی ■

هدف کلی: این واحد در ادامه گزارش موارد بالینی (اینترنی) ۱ ارائه می شود.**هدف و چارچوب برگزاری جلسه کیس ریپورت (معرفی مورد بالینی):**

هدف از معرفی مورد بالینی آشنایی با دشواری‌های روان‌درمانی، مسایل مربوط به ارزیابی مشکلات و تشخیص اختلالات، فرمول‌بندی، و طرح‌ریزی و اجرای مداخله‌های درمانی است. از این رو انتخاب درمانجویانی که در جلسات کیس ریپورت معرفی می‌شوند با در نظر گرفتن جنبه‌های آموزشی انجام می‌شود. دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد در نیم‌سال سوم و چهارم دوره تحصیل‌شان به معرفی مورد بالینی می‌پردازند. جلسات معرفی مورد بالینی در گروه روان‌شناسی بالینی هفته‌ای یک بار برگزار می‌شود و زمان تعیین شده برای معرفی درمانجو ۲۵ تا ۳۰ دقیقه است. ۱۵ تا ۲۰ دقیقه نیز برای بحث در مورد تشخیص و اقدامات درمانی در نظر گرفته می‌شود.

شرح وظایف ارائه دهنده مورد بالینی:

- آماده سازی و بیان شرح حال کامل
- فرمول‌بندی اختلال / مشکل بالینی
- تشریح جلسات با ذکر نکات مهم با توجه به فرمول‌بندی
- بیان نتایج آزمون‌ها و سایر ارزیابی‌ها به صورت یک کل
- بیان نتایج به دست آمده و سیر بهبودی
- بیان دشواری‌های درمان، اشتباهات درمانی و نتایج آن
- دادن پیشنهاد برای کار با درمانجویان با مشکلات مشابه

ملاک های انتخاب مورد بالینی:

- دست کم ۳ جلسه درمان تشکیل شده باشد.
- مورد بالینی با رویکرد تشخیصی و درمانی فرد ارائه دهنده متناسب باشد.
- اختلالات شخصیت، اختلالات کودکان، اختلالات مصرف مواد و اختلالاتی که در DSM-5 به فهرست اختلالات اضافه شده‌اند در اولویت است.
- معرفی درمانجویانی که مشکل یا اختلالی با تشخیص یا علت‌شناسی پیچیده دارند در اولویت است.

- معرفی درمانجویانی با مشکلات و اختلالات نادر اولویت دارد.
- معرفی درمانجویانی با اختلالات چندگانه اولویت دارد.
- در مورد دانشجویان ارشد تاکید ویژه بر قسمت فرمول بندی بر اساس منابع زیر است:

منابع:

- Tracy D. Eells. (2007). *Handbook of Psychotherapy Case Formulation*.

کد درس: ۲۸

پیش نیاز: دروس کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی (تمام دروس اختصاصی اجباری)

تعداد واحد: ۲ واحد کارورزی

مجموع واحد کارورزی در دوره کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، ۵ واحد (۶۰۰ ساعت) است که دو واحد (۲۴۰ ساعت) آن به صورت یکپارچه و باقی موارد براساس دروس تنظیم شده ارایه می شود. کارورزی های انجام شده در هر یک از دروس می تواند به تفکیک یا در یک مجموعه به دانشجو ارایه شود. ولی در هر حال نمرات هر بخش باید به صورت مجزا ثبت و محاسبه شود.

هدف کلی:

کارورزی بالینی یکی از بخش های اصلی آموزش روانشناسی بالینی است. هدف توانمندسازی دانشجو در حیطه های ارزیابی و تشخیص، فرمولبندی مورد، طرح درمان و ارزیابی پیامد با تأکید بر دانش روانشناسی بالینی و مسئولیت و اخلاق حرفه ای است. دانشجو باید بتواند دانش، مهارت و نگرش خود را در حیطه ی برقراری ارتباط، ارزیابی و تشخیص روانشناختی شامل مهارت های تشخیصی، مصاحبه، انتخاب، اجرا و تفسیر تست های روانشناختی و گزارش سازمان یافته از مصاحبه و تست و در حیطه نظریه ها و روش های درمانی، فرمولبندی مورد و تعیین اهداف درمانی، انتخاب روش درمانی مناسب و ارزیابی پیامد آن یکپارچه کند.

رئوس مطالب: (۲۴۰ ساعت)

۱۲ ساعت در هفته (۲ روز) به مدت ۲۰ هفته در یکی از مراکز ارایه دهنده خدمات روانشناختی سرپائی در دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا در کلینیک های جامع روانشناسی بالینی و سلامت دانشگاه آزاد اسلامی زیر نظر یکی از استادان روانشناس گروه یا کلینیک های اساتید دانشگاه با تخصص دکترای بالینی یا سلامت با حداقل ۱ ساعت سوپرویزن فردی و چهره به چهره فعالیت می کند و حداقل ۱ مورد (case) در هفته، استاد بصورت فردی یا گروهی با دانشجو به تبادل نظر می پردازند. گزارش جلسه به جلسه موارد با امضای استاد قابل قبول است.

- مصاحبه و تشخیص: کودکان، نوجوانان و بزرگسالان
- تست های روانشناختی: کودکان و بزرگسالان
- رواندرمانی حداقل یک دیدگاه

شیوه ارزیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

- معرفی و گزارش ۳ مورد (case) در طول ترم با تأکید بر آسیب شناسی، سبب شناسی، شیوه های تشخیصی، روان درمان و طرح روان درمانی به مسئول کارورزی گروه روانشناسی با هماهنگی استاد
- * در این دوره دانشجو موظف است به مدت ۲ روز در هفته در مرکز یا بیمارستان تعیین شده حضور داشته و به ارایه خدمات بالینی بپردازد. نظارت در بخش توسط سوپروایزر گروه روانشناسی بالینی و سلامت صورت میگیرد.
- * دانشجو موظف است طبق نظر سوپروایزر خود در تمام فعالیتهای براساس یک رویکرد درمانی با تأکید بر حداکثر دو نوع بیماری در حداقل ۱۰ مورد بالینی بطور مستمر مهارت آموزی کند.
- دانشجو موظف است در طول دوره ماهانه، گزارش فعالیت روزانه خود را به سوپروایزر ارایه دهد و در پایان دوره گواهی انجام کار با ذکر ساعات گذرانده شده از سوپروایزر مربوطه اخذ نماید و به تایید رییس کلینیک جامع نیز برسد. در پایان دوره کارورزی گواهی ۶ ماه برای دانشجو از طرف مدیر گروه روان شناسی بالینی و سلامت صادر خواهد شد.

* هر واحد کارورزی ۱۲۰ ساعت است.

* دوره کارورزی در یک نیمسال تحصیلی و یک ترم تابستانی ارائه خواهد شد.

توضیح : در پایان دوره کارورزی، گواهی مرتبط از نظر تعداد ساعت باید تجمیع و به میزان ۶۰۰ ساعت باقیمانده هر یک از موضوعات بالا و تمام کارورزی های تعریف شده برای دروس مختلف در جدول ۲ انجام و توسط رییس کلینیک جامع و مدیر گروه روانشناسی بالینی و سلامت واحد مربوطه امضا و ممهور شود.

کد درس: ۲۹

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: -

شیوه ارزیابی: مطابق مفاد آیین نامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته

هدف کلی:

دانش افزایشی و درک بهتر از چالش‌های حوزه روانشناسی بالینی و آشنایی با ویژگی‌ها و نحوه اجرای یک تحقیق دانشگاهی.

رئوس مطالب:

دانشجو موظف است یکی از موضوعات حائز اهمیت در آسیب شناسی روانی، روان‌درمانی، و یا بهداشت روان را انتخاب نماید و مطابق آیین نامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته از پایان نامه خود دفاع نماید.

منابع:

- Debora J. Bell PhD, Dr. Sharon L. Foster PhD, et al, *Dissertations and Theses From Start to Finish: Psychology and Related Fields*, 2019.

سرفصل دروس اختیاری

Metacognitive Pstchotherapies

نام درس: درمان‌های فراشناختی

کد درس: ۱-۳۰

پیش‌نیاز: نظریه‌های معاصر شخصیت و روان‌درمانی، درمان‌های رفتاری/شناختی/هیجانی
نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)
نوع درس: تخصصی اختیاری
روش ارزشیابی: مستمر میان‌ترم پایان‌ترم تکلیف کلاسی فعالیت گروهی

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با نقش فراشناخت در ایجاد و درمان اختلال‌های روانی

رئوس مطالب:

فراگیری دانشجویان از فراشناخت و حل مساله‌های زندگی، فراشناخت و پدیدآیی افسردگی و اضطراب
فراگیری نقش فراشناخت در درمان اختلال‌های افسردگی و اضطراب و آشنایی اجمالی با سه موج شناخت درمانی (موج اول:
نظریه‌های شناخت درمانی دهه ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ میلادی)، (موج دوم: نظریه‌های شناخت درمانی دهه ۱۹۹۰ میلادی) و (موج
سوم: نظریه‌های شناخت درمانی بعد از ۲۰۰۰)
تکنیک‌های فراشناختی براساس درمان افسردگی، نشخوار فکری، افکاراضطرابی (توجه آگاهی، آشنایی با دیدگاه‌های مربوط به
درمان فراشناختی تیزدیل، سگال، دابسون، ویلز و ویلیامز). تبیین آسیب‌شناسی بیماری‌های روانی با دیدگاه فراشناختی

منابع:

- پیتر فیشر و آدرین ولز، ترجمه مسعود جان بزرگی و مزگان آگاه هریس، درمانگری فراشناختی (فراشناخت درمانی).
- آدرین ولز، ترجمه زهرا اندوز، ابوالفضل محمدی، مهدی اکبری و حسن حمیدپور، فراشناخت درمانی برای اضطراب و
افسردگی.

- Wells A. (the latest edition). *Emotional Disorder and Metacognition. Innovative Cognitive Therapy*. UK: Wiley, Segal, Z. V. Williams, J.M.G. & Teasdale, J. D. (the latest edition).
- Dobson, K.S. *Mindfulness Based Cognitive Therapy for Depression*. A new approach for preventing relapse. New York: Gailford press. (the latest edition).
- *Hand book of Cognitive Behavioral Therapies*. New York: Gailford press.

نام درس: مداخلات روانشناختی در سوء مصرف مواد

Psychological interventions in substance abuse and addiction

کد درس: ۳۰-۲

پیش نیاز: مصاحبه تشخیصی، کلیات آسیب شناسی روانی، نظریه‌های معاصر شخصیت و روان‌درمانی
نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)
نوع درس: تخصصی اختیاری
روش ارزشیابی: مستمر میان ترم پایان ترم تکلیف کلاسی فعالیت گروهی

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با اصول مداخله‌های روانشناختی در سوء مصرف مواد

رئوس مطالب:

آشنایی دانشجویان با اصول تشخیص و درمان سوء مصرف مواد و کسب مهارت لازم جهت ارزیابی نیازهای درمانی معتادین
آشنایی با رویکردهای سبب شناسی سوء مصرف مواد، اصول، روش‌ها و تکنیک‌های درمان سوء مصرف مواد، پیشگیری از عود،
آشنایی با درمان‌های دارویی، روش‌های کاهش آسیب

منابع:

- نابدل، یونس. اختلالات وابسته به مواد، تشخیص و درمان براساس DSM-5.

- Lowinson, J. H. et al. (the latest edition). *Substance Abuse: A Comprehensive Textbook*. Baltimore, MD: Williams and Williams.

نام درس: مداخلات روانشناختی در اختلال‌های جنسی

Psychological interventions in sexual disorders

کد درس: ۳۰-۳

پیش‌نیاز: مصاحبه تشخیصی، کلیات آسیب‌شناسی روانی، نظریه‌های معاصر شخصیت و روان‌درمانی
نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)
نوع درس: تخصصی □ اختیاری ■
روش ارزشیابی: مستمر ■ میان‌ترم □ پایان‌ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول ارزیابی و تشخیص اختلال‌های جنسی، یادگیری تکنیک‌ها و مهارت‌های درمان‌های روانشناختی انواع اختلال‌های جنسی

رئوس مطالب:

آشنایی دانشجویان با مبانی فیزیولوژیک و روانشناختی اختلال‌های جنسی و روش‌های مصاحبه و ارزیابی روانشناختی مشکلات جنسی و تکنیک‌های درمان روانشناختی مربوط
انواع اختلال‌های جنسی از قبیل، میل جنسی کم‌کار، انزال زودرس، ارگاسم مه‌دار شده، اختلال‌های درد جنسی، فوبیا جنسی، واژینیسموس، اختلال‌های نعوظی، اختلال‌های هویت جنسی و پارافیلیاها، ارزیابی مشکلات جنسی (فرایند مصاحبه‌ی بالینی)، بیماری‌های جسمی و فیزیولوژیک مرتبط با اختلال‌های جنسی، تکنیک‌های درمانی روانشناختی در انواع اختلال‌های جنسی، اختلال‌های جنسی افراد با محدودیت‌های جسمانی

منابع:

- اسپنس، سوزان، اچ، درمان اختلال‌های جنسی، دیدگاه شناختی-رفتاری، (آخرین چاپ).
- اچ بارلو، دیوید، ترجمه مهریار، امیرهوشنگ، ناکارآمدی جنسی (آخرین چاپ).

-Levin, Stafen(the latest edition). *Hand Book of Clinical Sexuality for Mental Health Professional*. New York: Brunner-Routledge

کد درس: ۳۰-۴

پیش نیاز: مصاحبه تشخیصی، کلیات آسیب شناسی روانی، نظریه‌های معاصر شخصیت و روان‌درمانی
نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)
نوع درس: تخصصی □ اختیاری ■
روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

آشنایی با مدیریت بحران و واکنش‌های افراد در موقعیت‌های بحرانی فردی و اجتماعی و شیوه مداخله در بحران‌های روانی اجتماعی

رئوس مطالب:

- انواع بحران
- تعریف بحران
- پیامدهای بحران
- نظریه‌های تبیین‌کننده بحران
- اختلالات شایع در بحران
- رویکردهای مداخله در بحران
- روش‌های موثر مداخله در بحران
- اصول و فنون مداخله در بحران
- بهداشت روانی افراد و تیم مداخله‌کننده در بحران
- علائم روانشناختی افراد دچار بحران
- بحران و داغ‌دیدگی

منابع:

- علی اکبر اصغری راد، وحیده شهریاری، اصول مشاوره و مداخله بحران.
- ابراهیم نجف آبادی، اعظم، مددکاری اجتماعی: مداخله در بحران.
- احمدی، خدابخش، اصول و فنون مداخله روانشناختی در بحران.
- اچ انریچ، جان، مک‌گاید، شارون. ترجمه حمید نصیری، راحله سموعی و جنت فروزنده. شیوه‌های سازگاری با سوانح و بلایا (راهنمای مداخلات روانی اجتماعی).

- Kristi Kanel. (the latest edition). *A Guide to Crisis Intervention* (5th Edition).
- Albert R. Roberts. (the latest edition). *Crisis Intervention Handbook: Assessment, Treatment, and Research*.

- Lisa R. Jackson-Cherry and Bradley T. Erford, *Crisis Assessment, Intervention, and Prevention* (3rd Edition) (Merrill Counseling), 2017
- Richard K. James and Burl E. Gilliland, *Crisis Intervention Strategies*, 2016
- Kenneth Yeager and Albert Roberts, *Crisis Intervention Handbook: Assessment, Treatment, and Research*, 2015.
- Tammi D. Kolski , Arthur E. Jongsma Jr., et al, *The Crisis Counseling and Traumatic Events Treatment Planner, with DSM-5 Updates, 2nd Edition (PracticePlanners)*, 2014
- Jeanne Brooks, *Crisis Intervention: The Neurobiology of Crisis*, 2017
- James K. Luiselli, *Handbook of Crisis* & Florence D. DiGennaro Reed & Derek D. Reed *Intervention and Developmental Disabilities*.

کد درس: ۳۰-۵

پیش نیاز: مصاحبه تشخیصی، کلیات آسیب شناسی روانی، نظریه‌های معاصر شخصیت و روان‌درمانی
نوع واحد: ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت)
نوع درس: تخصصی □ اختیاری ■
روش ارزشیابی: مستمر ■ میان ترم □ پایان ترم ■ تکلیف کلاسی □ فعالیت گروهی □

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مبانی علوم انسانی (مبانی علوم انسانی سکولار و اسلامی). توصیف انسان؛ انسان مطلوب یا وضعیت مطلوب؛ تفاوت و شباهتهای وضعیت مطلوب با وضعیت موجود در اسلام. شناخت و تعمیق اطلاعات دانشجویان در زمینه اهمیت و ضرورت انسان شناسی، ویژگیهای انسان شناسی دینی، ساحت های وجودی انسان. نیازها و فطرت انسان، عقل و آگاهی، کمال، آزادی و معنویت و از خودبیگانگی در انسان.

رئوس مطالب:

- چيستی علوم انسانی
- توصیف انسان
- اهمیت و ضرورت انسان شناسی. ویژگیهای انسان شناسی دینی
- ساحت های وجودی انسان، نیازها، فطرت، عقل و آگاهی
- معنویت و کمال، جبر و اختیار و آزادی و از خود بیگانگی انسان
- مقایسه انسان شناسی اسلامی با مکاتب دیگر
- انسان در اندیشه برخی متفکران بزرگ اسلامی

منابع:

- مطهری، مرتضی. انسان کامل. انتشارات صدرا.
- خسروپناه، عبدالحسین. فلسفه علوم انسانی (بنیادهای نظری). دفتر نشر معارف
- خسروپناه، عبدالحسین. انسان شناسی اسلامی. دفتر نشر معارف.
- آذربایجانی، مسعود. روان شناسی در نهج البلاغه (مفاهیم و آموزه ها)، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
- غفاری قره باغ، سید احمد؛ مختاری، مصطفی. مبانی انسان شناسی و خداشناسی در رویکرد اخلاقی علامه طباطبائی، نشریه معرفت اخلاقی، پیاپی ۲۶ (پاییز و زمستان ۱۳۹۸).
- غفاری قره باغ، سید احمد؛ هاشمیان، فاطمه سادات، بررسی تحلیلی هویت و مبانی انسان شناختی توسعه اجتماعی مدرن بر اساس اندیشه اسلامی، فصلنامه مطالعات معرفتی در دانشگاه اسلامی، پیاپی ۷۳ (زمستان ۱۳۹۶).
- آذربایجانی، مسعود، انسان کامل (مطلوب) از دیدگاه اسلام و روانشناسی، مجله حوزه و دانشگاه.

فصل چهارم

استانداردهای برنامه

استانداردهای ضروری برنامه های آموزشی

* ضروری است:

- برنامه آموزشی (Curriculum) مورد ارزیابی در دسترس اعضای هیأت علمی و فراگیران قرار گیرد.
- طول دوره، طبق مقررات، توسط واحدهای مجری رعایت شود.
- فراگیران با محوریت تفکر نقاد و دین بنیاد موضوعات روان شناسی بالینی را مد نظر قرار دهند.
- فراگیران کارنمایی (Log book) قابل قبول، منطبق با توانمندیهای عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند.
- کارنما به طور مستمر توسط فراگیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و بازخورد مکتوب لازم به آنها ارائه شود.
- فراگیران برحسب نیمسال تحصیلی، مهارتهای مداخله ای اختصاصی لازم را براساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنمای خود ثبت نموده باشند و به امضای استادان ناظر رسانده باشند.
- در آموزش ها حداقل از ۷۰٪ روش ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه استفاده شود.
- فراگیران در طول هفته طبق تعداد روزهای مندرج در قوانین جاری در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان و یا فراگیران سال بالاتر انجام دهند و برنامه هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشد.
- فراگیران طبق برنامه تنظیمی گروه، در برنامه های آموزشی و پژوهشی نظیر کنفرانس های درون بخشی، سمینارها، انجام کارهای تحقیقاتی و مشارکت در آموزش رده های پایین تر حضور فعال داشته باشند و برنامه هفتگی یا ماهانه آموزشی گروه در دسترس باشد.
- فراگیران بر حسب سال تحصیلی، واحدهای خارج از گروه آموزشی را (در صورت وجود) گذرانده و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود.
- بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروههای آموزشی، همکاری های علمی از قبل پیش بینی شده و برنامه ریزی شده وجود داشته باشد و مستنداتی که مبین این همکاری ها باشند در دسترس باشد.
- فراگیران مقررات Dress Code (مقررات ضمیمه) را رعایت کنند.
- فراگیران از کدهای اخلاقی مندرج در برنامه آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تأیید گروه ارزیاب قرار گیرد.
- عرصه های آموزشی خارج از گروه، مورد تأیید قطعی گروه های ارزیاب باشند.

فصل پنجم
ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته روانشناسی بالینی

هدف از ارزشیابی برنامه:

هدف کمیته تحول و تعالی روان شناسی سلامت و بالینی دانشگاه آزاد اسلامی، تدوین یک برنامه قابل قبول از نظر میزان دستیابی به اهداف برنامه روان شناسی سلامت مطابق با مقررات و چشم اندازهای دانشگاه آزاد اسلامی است. اصلی ترین ابزارهای برنامه عبارتند از:

الف) قضاوت کارشناسانه در مورد اجزای مختلف برنامه و نحوه اجرای آن، کارایی و میزان انطباق آن با سند اسلامی شدن دانشگاه، عرصه های بالینی مورد نیاز دانشجویان و نیازهای واقعی و روز کشور.

ب) تشخیص علمی کمبودها و ارایه پیشنهادهای مناسب جهت ارتقای برنامه و رفع کمبودهای آن.

نحوه انجام ارزشیابی برنامه:

نحوه ارزشیابی به دو شکل تکوینی و تراکمی صورت خواهد گرفت، با تاکید بر ارزشیابی تکوینی و ضرورت آن، با این روش با آشکار شدن هرچه بیشتر و بهتر کمبودها و تلاش برای رفع آنها، ارزشیابی پایانی با تراکمی از سودمندی به مراتب بهتری برخوردار خواهد بود. ابزارهای ارزشیابی شامل موارد زیر می شوند:

الف) به صورت کمی و کیفی از طریق سازو کارهای دورنی و بیرونی.

ب) توسط دانشجویان، اساتید، مدیریت گروهها و ارزشیابی رشته‌ی روانشناسی بالینی و کمیته تحول و تعالی روان شناسی بالینی و سلامت دانشگاه آزاد اسلامی.

ج) با تدوین و تکمیل پرسشنامه‌های جامع، مصاحبه‌های حضوری و با انجام بازدیدهای مناسب توسط شورای تحول و تعالی روان شناسی بالینی و سلامت دانشگاه آزاد اسلامی یا نمایندگان آنها

تبصره ۱:

پرسشنامه‌های جامع توسط اعضای کمیته تحول و تعالی روان شناسی بالینی و سلامت دانشگاه آزاد اسلامی، تهیه، تنظیم، تجدید نظر و تکمیل خواهد شد.

تبصره ۲:

ارزشیابی درونی از طریق گروه آموزشی مجری و شورای تخصصی روان شناسی بالینی و سلامت واحدهای دانشگاهی خواهد بود (نظارت بر حسن انجام ارزشیابی بعهدہ مراکز ذیربط در دانشگاه خواهد بود).

مراحل اجرایی ارزشیابی برنامه:

این مراحل مشتمل بر تصمیم گیری در مورد موضوع ارزشیابی، و در پی آن برنامه ریزی و طراحی ارزشیابی استوار است تا بتوان با نگاهی جامع و واقع بینانه در جهت اجرا و انجام ارزشیابی اقدام کرد و در نهایت تصمیم‌های مناسب اتخاذ نمود:

الف) ارسال پرسشنامه، مصاحبه و بازدید

ب) تجزیه و تحلیل اطلاعات بدست آمده

ج) ارسال نتایج به مقامات مسئول

تواتر انجام ارزشیابی:

بسته به مورد، در پایان هر سال تحصیلی و یا در پایان هر دوره ارزشیابی (هر دو سال یکبار) صورت خواهد گرفت. برای دستیابی به نتایج مناسب لازم است که منابع و سرفصل‌های دروس برای هر جلسه درس همراه با مکان تشکیل جلسه و نام مدرس در اختیار دانشجویان قرار داده شود. به عبارتی تهیه طرح درس از جانب اساتید گروه مجری الزامی است.

مقررات ضمیمه

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی – بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه روانشناسی سلامت و بالینی باید به گونه ای باشد که حفظ ضمن شئون حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران و همراهان بیماران (مراجعان)، همکاران و اطرفیان در محیطهای آموزشی فراهم سازد.

لذا رعایت مقررات برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقا الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیطهای بالینی و آزمایشگاهی باید متحدالشکل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند (در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند)
- ۲- روپوش دارای آرم دانشگاه و یا واحد دانشگاهی مربوطه باشد.
- ۳- تمامی دکمه های روپوش در تمام مدت حضور در محیطهای آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.
- ۵- دانشجویان خانم تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
- ۶- شلوار بلند، متعارف، ساده و غیر چسبان باشد.
- ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند.
- لازم به توضیح است که دانشجویان در تمام مدت حضور در عرصه های بالینی ملزم به رعایت آیین نامه پوشش دانشگاه آزاد اسلامی می باشند.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیطهای آزمایشگاهی - بالینی

- ۸- اجتناب از پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات
- ۹- کفش راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
- ۱۰- روپوش، لباس و کفش راحت، تمیز و در حد متعارف باشد و دارای رنگهای تند و زننده و نامتعارف نباشد.
- ۱۱- اجتناب از استفاده از نشانه های نامربوط به حرفه و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش
- ۱۲- اجتناب از استفاده و در معرض دید قرار دادن هرگونه انگشتر طلا، دستبند، گردن بند و گوشواره (به جز حلقه ازدواج) در محیط های آموزشی
- ۱۳- اجتناب از استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

- ۱- ناخن ها کوتاه و تمیز باشد. (ناخن های بلند موجب افزایش شانس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.)

- ۲- اجتناب از آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه ای
- ۳- اجتناب از نمایان نمودن هرگونه آرایش به صورت تاتو و یا استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت
- ۴- اجتناب از استعمال ادکلن و عطرها با بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیطهای آموزشی - درمانی

- ۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران و مراجعان، همراهان آنها، استادان، فراگیران و کارکنان
- ۲- صحبت کردن آرام با ادب و متانت و اجتناب از هرگونه ایجاد سر و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلماتی که در شأن حرفه نیست
- ۳- عدم استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیطهای آموزشی - درمانی
- ۴- اجتناب از جویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس و در هنگام ملاقات مراجعان و حضور اساتید و کارکنان و بیماران
- ۵- خاموش بودن تلفن همراه در زمان حضور در کلاسها، راند بیماران و مراجعان
- ۶- اجتناب از هرگونه بحث و شوخی دور از شأن در مکانهای عمومی مرتبط نظیر آسانسور، کافی شاپ و رستوران

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آیین نامه

- ۱- نظارت بر رعایت اصول این آیین نامه در بیمارستانهای آموزشی و کلینیکهای جامع روانشناسی و سایر محیطهای آموزشی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رییس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.
- ۲- به افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آیین نامه را رعایت ننمایند، ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.

برنامه ترم بندی

کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی

Clinical Psychology (M.Sc.) کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته روانشناسی بالینی		
ترم اول		
واحد	نام درس	ردیف
۲	آمار پیشرفته در روانشناسی بالینی	۱
۲	نوروسایکولوژی بالینی (عصب روانشناسی)	۲
۱	کلیات آسیب شناسی روانی	۳
٪۲۵	کارورزی(اینترنی) آسیب شناسی روانی	۴

۲	نظریه های معاصر شخصیت و روان درمانی	۵
۱	اخلاق حرفه ای در روانشناسی بالینی	۶
۱	درمانهای فیزیکی و دارویی در اختلالات روانی	۷
٪۲۵	ژورنال کلاب ۱	۸
۹/۵	جمع واحد ترم	
ترم دوم		
۲	روشها و طرح های پژوهشی آزمایشی و کیفی	۱
۱	مصاحبه تشخیصی	۲
٪۲۵	کارورزی(اینترنی) مصاحبه تشخیصی (ترم ۲ یا ۳)	۳
۲	ارزیابی بالینی ۱	۴
٪۲۵	کارورزی(اینترنی) ارزیابی بالینی ۱ (ترم ۲ یا ۳)	۵
۱	گروه درمانی	۶
٪۲۵	کارورزی(اینترنی) گروه درمانی	
٪۲۵	ژورنال کلاب ۲	۷
۸	جمع واحد ترم	
ترم سوم		
۲	خانواده درمانی	۱
٪۲۵	کارورزی(اینترنی) خانواده درمانی (ترم ۳ یا ۴)	۲
۲	درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی	۳
٪۲۵	کارورزی(اینترنی) درمان های رفتاری / شناختی / هیجانی(ترم ۳ یا ۴)	۴
۱	مداخلات دینی/معنوی	۵
٪۲۵	کارورزی(اینترنی) مداخلات دینی/معنوی	۶
۱	روان درمانی پویایی	۷
۲	ارزیابی بالینی ۲	۸
٪۲۵	کارورزی(اینترنی)ارزیابی بالینی ۲	۹
٪۲۵	گزارش موارد بالینی(اینترنی) (۱)	۱۰
۹/۲۵	جمع واحد ترم	
ترم چهارم		
۲	کارورزی(اینترنی) بالینی	۱
٪۲۵	گزارش موارد بالینی(اینترنی)(۲)	۲
۴	پایان نامه	۳
۶/۲۵	جمع واحد ترم	